

RIKSDAGENS PROTOKOLL

Nr 3

ANDRA KAMMAREN

1969

24 januari — 4 februari

Debatter m. m.

Måndagen den 27 januari

	Sid.
Interpellation av herr Löfgren (fp) ang. en ny mönsterskyddslag m. m.	6
Meddelande om enkla frågor av:	
herr Westberg i Ljusdal (fp) ang. pensionärs inbetalning av kvarskatt.	10
herr Hermansson (vpk) ang. befrielse från aktievinstbeskattning vid fusion mellan företag.	10
herr Skoglund (s) ang. skyldighet för privatflygare att avlämna färdplan eller s. k. färdmeddelande.	10
herr Wennerfors (m) ang. åtgärder för att förebygga kollisioner mellan motorfordon och älg.	10

Tisdagen den 28 januari

Meddelande om enkel fråga av herr Polstam (cp) ang. kostnadsersättning till militär personal vid deltagande i civila idrottstävlingar. .	13
--	----

Fredagen den 31 januari

Svar på frågor av:	
herr Wedén (fp) ang. initiativ av den svenska regeringen för att förbättra situationen i Biafra.	33
herr Sjöholm (fp) ang. olägenheterna av dröjsmål med beslut om existensminimum i vissa skatteärenden.	38
herr Hermansson (vpk) ang. befrielse från aktievinstbeskattning vid fusion mellan företag.	39
fru Marklund (vpk) ang. den ökande arbetslösheten i Norrbotten	41
herr Gustavsson i Ängelholm (s) ang. åtgärder för att främja selsättningen inom ängelholmsområdet.	43
herr Berndtsson (fp) ang. arbetslöshetsunderstöd till fiskare i vissa fall.	43

herr Westberg i Ljusdal (fp) ang. pensionärs inbetalning av kvarskatt.....	44
fru Ekroth (s) ang. utbyggnad av fritidshemmen.....	45
Meddelande om enkla frågor av:	
herr Ahlmark (fp) ang. beviljandet av inresetillstånd till annat land för svensk korrespondent.....	49
herr Ullsten (fp) ang. begravningshjälp till statsanställd.....	49
herr Gustavsson i Alvesta (cp) ang. principerna för beräkning av höjning av anslag för avlöning till departementschef.....	49

Tisdagen den 4 februari

Interpellationer av:

herr Jadestig (s) ang. de handikappades anställningsformer.....	50
herr Ekvall (s) ang. den anställdes inestående lön och semesterersättning vid företags konkurs.....	50

Samtliga avgjorda ärenden

Fredagen den 31 januari

Val av valmän och suppleanter för utseende av fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret med suppleanter.....	32
---	----

Fredagen den 24 januari

Kl. 10.00

§ 1

Herr talmannen meddelade, att herr Hamrin enligt till kammaren inkommet läkarintyg vore sjukskriven från och med den 10 innevarande januari tills vidare.

Herr Hamrin, som vid kammarens sammanträde den 10 januari beviljats ledighet från riksdagsgöromålen samma dag, erhöll nu fortsatt ledighet tills vidare.

§ 2

Föredrogs och hänvisades till bevillningsutskottet Kungl. Maj:ts å bordet vilande proposition nr 10, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt.

§ 3

Föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna nr 173—178;

till statsutskottet motionerna nr 179—225;

till bevillningsutskottet motionerna nr 226—238;

till bankoutskottet motionerna nr 239—243;

till lagutskottet motionen nr 244;

till konstitutionsutskottet motionerna nr 245 och 246; samt

till lagutskottet motionerna nr 247—250.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 251, om åtgärder mot narkotikamissbruket, hänvisades motio-

nen, såvitt avsåg momenten d), e), f), och i) till lagutskott och i övrigt till statsutskottet.

Härefter föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till lagutskott motionerna nr 252—254; och

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 255.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 256, angående arbetsmarknadspolitiken, hänvisades motionen, såvitt avsåg ökad arbetsmarknadsutbildning inom företagen samt en analys av de arbetsmarknadspolitiska åtgärderna, till statsutskottet, såvitt gällde skattefri avsättning till utbildningsfond och omställningsfond, till bevillningsutskottet och i övrigt till lagutskott.

Vidare föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till lagutskott motionerna nr 257—260;

till statsutskottet motionen nr 261;

till lagutskott motionerna nr 262—266;

till jordbruksutskottet motionerna nr 267—276;

till statsutskottet motionen nr 277;

till allmänna beredningsutskottet motionerna nr 278—282; och

till statsutskottet motionen nr 283.

Slutligen föredrogs den å bordet vilande motionen nr 284, om åtgärder mot narkotikamissbruket; och hänvisades motionen, såvitt avsåg förslag om åtgärder mot försäljning av råvaror för

inhemsk illegal framställning av amfetaminer, till lagutskott och i övrigt till statsutskottet.

§ 4

Föredrogs var för sig följande, vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda men då bordlagda interpellationsframställningar, nämligen av:

herr *Nilsson* i Agnäs (m), till herr statsrådet och chefen för industridepartementet angående ytterligare malm-brytning i Norrbotten,

herr *Nilsson* i Agnäs (m), till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet angående prästmans skyldighet att förrätta vigsel, och

herr *Nilsson* i Östersund (s), till herr statsrådet och chefen för inrikesdepartementet angående byggande av en bro över SannsunDET i Jämtland.

Kammaren biföll dessa framställningar.

§ 5

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren att bilaga 1 till statsverkspropositionen 1969 (finansplanen) skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

§ 6

Anmälades följande motioner:

nr 285, av herr *Andersson* i Örebro *m. fl.*, om stöd till den svenskamerikanska pressen i Nordamerika,

nr 286, av herr förste vice talmannen *von Friesen*, angående principerna för export av krigsmateriel,

nr 287, av herr *Adamsson m. fl.*, om ökad information i författningsfrågan,

nr 288, av herr *Blomkvist m. fl.*, angående förvaltningen av byggnad för skoländamål,

nr 289, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, angående vilande grundlagsför-

slag om överförande från riksdagen till Kungl. Maj:t av beslut om postmedel,

nr 290, av herrar *Ahlmark* och *Ullsten*, om utbyggnad av den svenska biståndsverksamheten i Zambia,

nr 291, av herr *Holmberg m. fl.*, om tillsättande av en parlamentarisk försvarskommitté, m. m.,

nr 292, av herr *Lindholm m. fl.*, angående det svenska biståndet till u-länderna,

nr 293, av fru *Gradin m. fl.*, om utbildning för vissa vårdare av missanpassad ungdom,

nr 294, av herr *Ahlmark m. fl.*, om statsbidrag till Riksförbundet för kriminalvårdens humanisering,

nr 295, av herr *Eriksson* i Arvika, om överförande av karlstadsregionen till de s. k. storstadsalternativen i lokaliseringspolitiskt hänseende,

nr 296, av fru *Gradin m. fl.*, om statsbidrag till Riksförbundet för kriminalvårdens humanisering,

nr 297, av fröken *Wetterström* och fru *Kristensson*, om en utredning angående läkemedelskonsumtionen,

nr 298, av fröken *Wetterström m. fl.*, angående reglerna för statsbidrag till omsorgerna för de utvecklingsstörda,

nr 299, av herr *Björk* i Påarp *m. fl.*, om en statlig transportorganisation för inrikesflyget, m. m.,

nr 300, av herr *Eriksson* i Arvika, om vidgad rätt till statsbidrag till enskilda vägar,

nr 301, av herr *Gustavsson* i Alvesta *m. fl.*, angående löneavdrag för stats-tjänsteman vid tjänstledighet för offentligt uppdrag,

nr 302, av herr *Holmberg m. fl.*, om avslag på Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Teckning av aktier i Sveriges Investeringsbank AB, m. m.,

nr 303, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, om försäljning av aktier i statliga företag,

nr 304 av fru *Marklund m. fl.* om ökad malmprospektering, m. m.,

nr 305, av herr *Rimås*, om en un-

dersökning angående förekomsten av naturgas och olja på östgötaslätten,

nr 306, av herr *Hermansson m. fl.*, angående beskattningen av aktievinst och markvärdestegring,

nr 307, av fröken *Ljungberg m. fl.*, om rätt för handikappade till särskilda avdrag vid beskattningen,

nr 308, av herr *Pettersson* i Lund *m. fl.*, om inskränkning i rätten till avdrag vid beskattningen för periodiskt understöd,

nr 309, av herr *Westberg* i Ljusdal *m. fl.*, angående avskrivningsunderlaget för skogsbilvägar,

nr 310, av herr *Hellström m. fl.*, om förstatligande av läkemedelsindustrin,

nr 311, av herr *Hermansson m. fl.*, om vissa åtgärder för ökad företagsdemokrati,

nr 312, av herr *Holmberg m. fl.*, om fördjupande av företagsdemokratin,

nr 313, av herr *Holmberg m. fl.*, angående Sveriges Investeringsbank AB, m. m.,

nr 314, av herrar *Johnsson* i Blentarps och *Johansson* i Simrishamn, om anmälningsplikt vid nyetablering av industri,

nr 315, av herr *Magnusson* i Borås, om vidgad information till riksdagen i valutapolitiska frågor,

nr 316, av fru *Marklund m. fl.*, om överförande i samhällets ägo av rikets mineraltillgångar, m. m.,

nr 317, av herrar *Blomkvist* och *Odhe*, om ändrade bestämmelser för tillsättande av tjänster inom svenska kyrkan,

nr 318, av herrar *Nilsson* i Lönsboda och *Berndtsson*, om utvidgning av ansvarighetsförsäkring att gälla även vid skada på grund av olyckshändelse,

nr 319, av herr *Werner m. fl.*, om en demokratiskt uppbyggd organisation av svenska kyrkan,

nr 320, av herrar *Göransson* och *Marcusson*, angående reglerna för intagning av patienter på mentalsjukhus,

nr 321, av herrar *Hyllander* och *Enskog*, angående det kommunala bostadstillsägget för folkpensionär,

nr 322, av fru *Lindberg*, angående ersättning för resor i samband med läkarbesök,

nr 323, av fru *Lindberg* och herr *Allden*, angående ersättning för resor i samband med läkarbesök,

nr 324, av fru *Lindberg*, om översyn av reglerna om sjukförsäkringsavgift,

nr 325, av fru *Lindberg m. fl.*, angående värnpliktigs sjukpenningavgift,

nr 326, av herr *Svensson* i Kungälv och fru *Skantz*, om viss ändring av reglerna i barnavårdslagen angående s. k. återflyttning,

nr 327, av herr *Westberg* i Ljusdal *m. fl.*, om ersättning från den allmänna försäkringen för resekostnad vid sjukgymnastisk behandling m. m.,

nr 328, av herr *Björk* i Påarp *m. fl.*, angående förvaltning och underhåll av s. k. grönområden,

nr 329, av herr *Blomkvist m. fl.*, om klagan över beslut i dispensmål enligt affärstidslagen,

nr 330, av herr *Blomkvist m. fl.*, angående förläggningen av utbildning på naturvårdens område,

nr 331, av herr *Josefson* i Arrie *m. fl.*, om åtgärder för att åstadkomma bärkraftiga och effektiva familjejordbruk,

nr 332, av herr *Hugosson m. fl.*, angående datateknikens inverkan på den enskildes integritet, samt

nr 333, av herr *Persson* i Heden *m. fl.*, om åtgärder för att åstadkomma mera trafiksäkra bilar.

Dessa motioner bordlades.

§ 7

Justerades protokollsutdrag.

Kammarrens ledamöter åtskildes här efter kl. 10.05.

In fidem
Sune K. Johansson

Måndagen den 27 januari

Kl. 14.00

Förhandlingarna vid detta sammanträde leddes av herr andre vice talmannen.

§ 1

Justerades protokollet för den 17 in-
nevarande januari.

§ 2

Föredrogs var för sig följande å bor-
det vilande motioner; och hänvisades
därvid

till utrikesutskottet motionerna nr
285 och 286;

till konstitutionsutskottet motionerna
nr 287—289;

till statsutskottet motionerna nr 290
—305;

till bevillningsutskottet motionerna
nr 306—309;

till bankoutskottet motionerna nr 310
—316;

till lagutskott motionerna nr 317—
329;

till jordbruksutskottet motionerna nr
330 och 331; samt

till allmänna beredningsutskottet mo-
tionerna nr 332 och 333.

§ 3

På hemställan av herr andre vice tal-
mannen beslöt kammaren, att bilaga 1
till statsverkspropositionen 1969 (fi-
nansplanen) skulle uppföras sist å fö-
redragningslistan för kammarens näst-
kommande sammanträde.

§ 4

**Interpellation ang. en ny mönsterskydds-
lag m. m.**

Ordet lämnades på begäran till

Herr LÖFGREN (fp), som yttrade:

Herr talman! Frågan om genomfö-
randet av en ny mönsterskyddslag i
vårt land har länge varit ett angeläget
intresse, inte minst för vårt näringsliv.
Den lag vi nu har härrör från år 1899
och är inte bara föråldrad utan också
mycket bristfällig i fråga om sin om-
fattning. Den ger möjlighet till skydd
endast för alster inom metallområdet
och dessutom endast för en varas pry-
nadsutseende.

Med anledning av en av mig väckt
motion beslöt riksdagen år 1954 att an-
hålla om en utredning, vilken tillsat-
tes år 1958. Efter ett ingående utred-
ningsarbete, som även bedrevs tillsam-
mans med motsvarande tillsatta utred-
ningar i de övriga nordiska länderna,
avlämnade den svenska utredningen år
1965 sitt betänkande med förslag till
ny lag.

Jag vill i detta sammanhang hänvisa
till att den svenska utredningen i sitt
betänkande även framlade förslag till
ändrade bestämmelser inom upphovs-
rättslagens område, avseende skyddet
för brukskonsten.

Remissförfarandet var avslutat redan
under år 1966, men ännu har någon
proposition inte framlagts.

Då jag varit ledamot av den svens-
ka mönsterskyddsutredningen och i
denna egenskap även varit svensk de-

Interpellation ang. en ny mönsterskyddslag m. m.

legat vid omfattande nordiska överläggningar känner jag väl till de problem, som kan resa sig vid genomförandet av nya lagar inom immaterialrättens område, men jag kan det oaktat inte underlåta att framföra mina betänkligheter mot att det dröjer så länge med förverkligandet av de starkt motiverade önskemålen om tidsenliga lagbestämmelser inom mönsterskyddets och upphovsrättens brukskonstområde.

Jag vill ytterligare peka på vissa olägenheter, som också drabbar svenska företags intressen inom ett annat av immaterialrättens områden, nämligen patenträtten. Såvitt jag förstår kan Sverige inte ansluta sig till Pariskonventionens Lissabontext, huvudsakligen på grund av att vi inte har en fullständig mönsterskyddslag. Detta medför t. ex. att svenska uppfinnare inte kan tillgodoräkna sig prioritetserätten om ett år efter ansökan om patent i Sverige vid ansökan om patent i vissa andra länder, t. ex. Argentina. Även av denna anledning är det ett intresse för det svenska näringslivet att en tidsenlig mönsterskyddslag snarast genomföres i Sverige.

Det är mig bekant att många företag i vårt land, inte minst beträffande produkter av nya material, t. ex. plast, med stigande otålighet väntar på rimliga skyddsmöjligheter.

De nämnda frågorna, liksom de följande, överensstämmer helt med min interpellation till statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 29 november 1968. Då interpellationen på grund av justitieministerns sjukdom ej kunde besvaras före riksdagsarbetets slut 1968 och förteckningen över propositioner som väntas bli förelagda riksdagen under vårsessionen 1969 ej heller upptager frågan om ny mönsterskyddslag har jag funnit skäl föreligga för ett upprepande av min interpellation.

Med hänvisning till det anförda an-

håller jag härmed om kammarens tillstånd att till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet få rikta följande frågor:

1. Har några komplikationer tillstött, exempelvis inom det i och för sig önskvärda nordiska samarbetets ram, som fördröjt arbetet med framläggandet av en proposition om ny mönsterskyddslag och nya bestämmelser inom upphovsrättslagens brukskonstområde?

2. Kan herr statsrådet nu meddela, när proposition om ny mönsterskyddslag och nya bestämmelser inom upphovsrättslagens brukskonstområde beräknas kunna föreläggas riksdagen?

3. Kan man förvänta att andra eventuella hinder för Sveriges anslutning till Pariskonventionens Lissabontext blir uppklarade vid ifrågavarande propositions framläggande, så att en anslutning till Pariskonventionens Lissabontext kan ske och därmed undanröja de av mig påtalade nackdelarna beträffande prioritetsberäkning vid patentansökningar i vissa andra länder?

Denna anhållan bordlades.

§ 5

Anmäldes följande motioner:

nr 334, av herr *Wedén m. fl.*, om ökade humanitära insatser i Biafra, m. m.,

nr 335, av herr *Grebäck m. fl.*, angående samhällsplaneringen,

nr 336, av herr *Lindahl* och fru *Lewén-Eliasson*, om utredning angående pressetiska frågor,

nr 337, av fru *Sundberg*, angående kommunal- och landstingsrådets ställning i kommunalrättsligt hänseende,

nr 338, av herr *Svensson* i Eskilstuna, om fingerade val enligt majoritetsvalmetod,

nr 339, av herrar *Ahlmark* och *Wiklund* i Stockholm, angående forskning- en rörande det civila överljudsflyget,

nr 340, av herr *Eriksson* i Bäckmora

m. fl., om ökad svensk livsmedelshjälp till u-länderna,

nr 341, av herrar *Nordstrandh* och *Wennerfors*, angående de statliga garantierna för investeringar i u-länder,

nr 342, av herr *Lundberg*, om inrättande av ytterligare en professur i medicin vid Uppsala universitet,

nr 343, av herr *Lundberg*, om inrättande av en professur i barnkirurgi vid Uppsala universitet,

nr 344, av herrar *Mattsson* och *Westberg* i Ljusdal, om ökat stöd till enskilda företagsskolor,

nr 345, av herr *Wiklund* i Stockholm *m. fl.*, om statsbidrag till Evangeliska Fosterlandsstiftelsens sjömansmission,

nr 346, av herr *Andersson* i Örebro *m. fl.*, angående maximibeloppet för företagareföreningarnas utlåning,

nr 347, av fru *Anér m. fl.*, angående föräldrautbildning och familjerådgivning,

nr 348, av herrar *Antby* och *Berndtsson*, angående behandlingen av trestadsområdet Trollhättan—Uddevalla—Vänersborg i lokaliseringpolitiskt hänseende,

nr 349, av herr *Lundberg*, om förenkla handläggning av socialvårdsärenden *m. m.*,

nr 350, av herr *Lundberg*, om utförande av kommunala fritidsanläggningar *m. m.* såsom beredskapsarbeten,

nr 351, av herr *Lundberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till nordiskt institut för odontologisk materialprovning,

nr 352, av herr *Lundberg*, om inrättande av ytterligare tre tjänster som underläkare vid akademiska sjukhuset i Uppsala,

nr 353, av herr *Ringaby m. fl.*, om inrättande av ett hälsocentrum,

nr 354, av herr *Sjönell*, angående alkoholforskningskliniken vid karolinska sjukhuset, *m. m.*,

nr 355, av herr *Wedén m. fl.*, angående kriminalvårdens framtida utformning, *m. m.*,

nr 356, av herrar *Westberg* i Ljus-

dal och *Sellgren*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till företagareföreningar *m. fl.*: Administrationskostnader,

nr 357, av herrar *Jonsson* i Mora och *Jönsson* i Ingemarsgården angående folkpensionärs avgift för installation av telefon,

nr 358, av herrar *Persson* i Heden och *Mattsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till drift av kommunala vägar och gator,

nr 359, av herrar *Persson* i Heden och *Mattsson*, om höjt anslag till enskilda vägar, *m. m.*,

nr 360, av herrar *Ringaby* och *Andersson* i Örebro, angående ändrade grunder för beräkning av statsbidrag till viss linjetrafik på landsbygden, *m. m.*,

nr 361, av fru *Sundberg* och herr *Clarkson*, om ändring av taxebestämmelserna inom allmänflyget,

nr 362, av herr *Westberg* i Ljusdal, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Byggande av statliga vägar,

nr 363, av herr *Wikner m. fl.*, om uppskov med del av det trafikpolitiska reformprogrammet,

nr 364, av herr *Åberg m. fl.*, om anslag av bensinskattemedel till mindre hamnar,

nr 365, av herr *Åberg m. fl.*, om en översiktlig planering av den statliga verksamheten vid rikets kuster,

nr 366, av herr *Andersson* i Örebro *m. fl.*, om höjning av anslaget till småindustrins exportråd,

nr 367, av herr *Burenstam Linder* och fröken *Ljungberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Industridepartementet,

nr 368, av herr *Hermansson m. fl.*, om statens övertagande av kommunernas skolutgifter, *m. m.*,

nr 369, av herr *Hermansson m. fl.*, om höjning av bibliotekersättningens grundbelopp,

nr 370, av herr *Larsson* i Öskevik *m. fl.*, om kompensation åt primärkom-

muner och landsting för viss arbetsgivaravgift,

nr 371, av herr *Grebäck m. fl.*, angående beskattningen av realisationsvinst vid avyttring av vissa jordbruks- och skogsfastigheter,

nr 372, av herrar *Lindkvist och Bergman*, om befrielse från stämpelskatt i syfte att främja samverkan mellan byggherrar, m. m.,

nr 373, av herr *Lindkvist m. fl.*, om ändring av bestämmelserna för beskattning av bostadsrätt,

nr 374, av fru *Nettelbrandt m. fl.*, om befrielse jämväl från arvsskatt för stiftelser och sammanslutningar som är befriade från gåvoskatt,

nr 375, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Nilsson* i Agnäs, angående rätten till avdrag vid beskattningen för resor till arbetsplatsen,

nr 376, av herr *Rimås m. fl.*, om befrielse från arbetsgivaravgift för vissa stiftelser och organisationer,

nr 377, av herr *Sjönell*, om åtgärder mot missbruk av s. k. T-sprit,

nr 378, av herr *Åberg m. fl.*, om rätt för fiskare att göra avsättning till resultatutjämningsfond,

nr 379, av herr *Clarkson m. fl.*, om inrättande av en riksdagens informationstjänst,

nr 380, av herr *Eskel m. fl.*, om åtgärder mot företagsnedläggningar,

nr 381, av herr *Hermansson m. fl.*, om ökat statligt inflytande inom byggnadsindustrin,

nr 382, av herr *Hermansson m. fl.*, om förstatligande av cementindustrin, m. m.,

nr 383, av fru *Ryding m. fl.*, om ökat statligt inflytande inom den värmländska skogs- och verkstadsindustrin, m. m.,

nr 384, av herrar *Sjönell* och *Eriksson* i Bäckmora, om åtgärder för att stimulera nyetablering av mindre företag,

nr 385, av herr *Wedén m. fl.*, om ett näringspolitiskt program för Norrland,

nr 386, av herr *Löfgren*, om förlängd preskriptionstid i vissa fall vid åtal för deklaraionsbrott,

nr 387, av herrar *Almgren* och *Svensson* i Eskilstuna, om åtgärder mot otillbörligt utnyttjande av behovsprövade sociala förmåner,

nr 388, av herrar *Andersson* i Örebro och *Jönsson* i Ingemarsgården, angående ersättningen för resor i samband med sjukvård,

nr 389, av fru *Ekroth* och herr *Almgren*, angående änkepensionen inom den allmänna försäkringen,

nr 390, av herr *Hermansson m. fl.*, om lagstadgad minsta uppsägningstid vid avskedande från arbetsanställning, m. m.,

nr 391, av fru *Jonäng*, om förverkande av berusningsmedel vid intagning på sjukhus för slutet psykiatrisk vård,

nr 392, av fru *Nettelbrandt m. fl.*, om ekonomiskt stöd i samband med adoption,

nr 393, av fru *Ryding m. fl.*, om ändring av bestämmelserna rörande vapenfri tjänst,

nr 394, av fru *Sundberg*, om åtgärder för att begränsa spridningen av giftiga preparat,

nr 395, av fru *Sundberg*, angående bestämmelserna om kommunala soptippar, m. m.,

nr 396, av herr *Åberg m. fl.*, om visst tillgodoräknande av tjänstgöring på fiskefartyg,

nr 397, av herr *Åberg m. fl.*, angående pensionsåldern för fiskare,

nr 398, av herr *Andersson* i Örebro, om inrättande av skyddsrum såsom gemensamhetsanläggning,

nr 399, av herrar *Fridolfsson* i Stockholm och *Ringaby*, om upphävande av affärstidslagen,

nr 400, av fru *Lewén-Eliasson*, om översyn av bestämmelserna angående handeln med preventivmedel,

nr 401, av fru *Sundberg* och fru *Mogård*, om viss varudeklaration på tvättmedelsförpackningar,

nr 402, av herr *Andersson* i Örebro *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Avsättning till fonden för friluftslivets främjande,

nr 403, av herrar *Berndtsson* och *Antby*, om statlig kreditgaranti för deltidjordbrukare,

nr 404, av herrar *Lundmark* och *Skoglund*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Inredning och utrustning av lokaler vid jordbrukets högskolor m. m.,

nr 405, av herr *Nilsson* i Lönsboda m. fl., om inrättande vid lantbrukshögskolan av en tjänst som statsagronom i vattenvård,

nr 406, av herrar *Persson* i Heden och *Mattsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till kommunala avloppsreningsverk, m. m.,

nr 407, av herr *Strömberg* m. fl., om statsbidrag till centraliserade anläggningar för uppvärmning och sopdestruktion,

nr 408, av herrar *Wedén* och *Åberg*, om utredning angående det framtida stödet till yrkesfisket,

nr 409, av herr *Wikner* m. fl., angående den reglerade älgjakten,

nr 410, av herr *Åberg* m. fl., angående användningen av vissa fettvaruavgifter,

nr 411, av herr *Åberg* m. fl., om fria resor för yrkesfiskare,

nr 412, av herr *Bohman* m. fl., om riktlinjer för en samordnad skärgårdspolitik i Stockholms skärgård,

nr 413, av herr *Hermansson* m. fl., angående företagens hälsovård,

nr 414, av herr *Jönsson* i Ingemarsgården m. fl., angående en ekonomisk värdering av hemarbete,

nr 415, av herr *Lundberg*, om åtgärder till främjande av fritidsverksamhet, m. m.,

nr 416, av fru *Mogård*, om obligatorisk ansvarsförsäkring för tillverkare och försäljare av läkemedel, samt

nr 417, av herrar *Wiklund* i Stockholm och *Strömberg*, angående personalvården inom den offentliga sektorn.

Dessa motioner bordlades.

§ 6

Meddelande om enkla frågor

Meddelades, att herr talmannen tillställts fyra enkla frågor, nämligen av:

herr *Westberg* i Ljusdal (fp), till herr statsrådet och chefen för socialdepartementet angående pensionärs inbetalning av kvarskatt,

herr *Hermansson* (vpk), till herr statsrådet och chefen för finansdepartementet angående befrielse från aktievinstbeskattning vid fusion mellan företag,

herr *Skoglund* (s), till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet angående skyldighet för privatflygare att avlämna färdplan eller s. k. färdmeddelande, samt

herr *Wennerfors* (m), till herr statsrådet och chefen för kommunikationsdepartementet angående åtgärder för att förebygga kollisioner mellan motorfordon och älg.

§ 7

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 14.04.

In fidem
Sune K. Johansson

Tisdagen den 28 januari

Kl. 10.00

Förhandlingarna vid detta sammanträde leddes av herr förste vice talmanen.

§ 1

Herr förste vice talmannen meddelade, att herr Trana enligt till kammaren inkommet läkarintyg vore sjukskrivnen under tiden den 25 innevarande januari—den 15 nästkommande februari.

Herr Trana beviljades ledighet från riksdagsgörömlen under angivna tid.

§ 2

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 334, om ökade humanitära insatser i Biafra, m. m., hänvisades motionen, såvitt avsåg de humanitära insatserna, till statsutskottet och i övrigt till utrikesutskottet.

Härefter föredrogs den å bordet vilande motionen nr 335, angående samhällsplaneringen; och hänvisades motionen, såvitt avsåg ändring i sekretesslagen, till konstitutionsutskottet och i övrigt till lagutskott.

Vidare föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till konstitutionsutskottet motionerna nr 336—338;

till jordbruksutskottet motionen nr 339;

till statsutskottet motionerna nr 340—370;

till bevillningsutskottet motionerna nr 371—378; och

till bankoutskottet motionerna nr 379—382.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 383, om ökat statligt inflytande inom den värmländska skogs- och verkstadsindustrin, m. m., hänvisades motionen, såvitt avsåg förbättring av kommunikationerna, till statsutskottet och i övrigt till bankoutskottet.

Slutligen föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till bankoutskottet motionerna nr 384 och 385;

till lagutskott motionerna nr 386—401;

till jordbruksutskottet motionerna nr 402—411;

till allmänna beredningsutskottet motionerna nr 412—416; samt

till statsutskottet motionen nr 417.

§ 3

Föredrogs den av herr *Löfgren* (fp) vid kammarens nästföregående sammanträde gjorda, men då bordlagda anhängan att få framställa interpellation till herr statsrådet och chefen för justitiedepartementet angående en ny mönsterskyddslag m. m.

Kammaren biföll denna anhängan.

§ 4

På hemställan av herr förste vice talmannen beslöt kammaren, att bilaga 1 till statsverkspropositionen 1969 (finansplanen) skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

§ 5

- Anmäldes följande motioner:
- nr 418, av herr *Holmberg m. fl.*, angående riktlinjerna för utrikespolitiken,
- nr 419, av herr *Ahlmark*, om utvecklingsbistånd till Sudan, m. m.,
- nr 420, av herrar *Ahlmark* och *Romanus*, om svenskt internationellt bistånd till länder i Latinamerika,
- nr 421, av herr *Hermansson m. fl.*, om tillsättande av en ny försvarsutredning, m. m.,
- nr 422, av herr *Holmberg m. fl.*, angående det svenska biståndet till uländerna,
- nr 423, av herrar *Romanus* och *Ahlmark*, om en övergång till rullande försvarsplaner,
- nr 424, av fru *Kristensson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till hälso- och sjukvård samt motionsverksamhet för studerande,
- nr 425, av herr *Andersson* i Örebro *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader,
- nr 426, av herrar *Hedlund* och *Wedén*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lokala polisorganisationen: Förvaltningskostnader,
- nr 427, av herrar *Hedlund* och *Wedén*, om ändrade bestämmelser för statsbidrag till kommunala familjedaghem,
- nr 428, av herr *Hedlund m. fl.*, angående bostadspolitikern,
- nr 429, av herr *Hermansson m. fl.*, om höjning av anslaget till Allmänna barnbidrag,
- nr 430, av herr *Holmberg m. fl.*, om åtgärder mot den stegrade kriminaliteten,
- nr 431, av herr *Holmberg m. fl.*, angående inriktningen av socialpolitikens fortsatta utbyggnad,
- nr 432, av herr *Jönsson* i Ingemarsgården *m. fl.*, angående beräkningen av stödunderlaget vid beslut i lokaliseringsärenden,
- nr 433, av herrar *Larsson* i Umeå och

- Petersson* i Gäddvik, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till företagareföreningar m. fl.: Administrationskostnader,
- nr 434, av herr *Larsson* i Umeå *m. fl.*, om lokaliseringsstöd åt servicenäringar i glesbygd,
- nr 435, av herr *Larsson* i Umeå *m. fl.*, angående omställningsbidraget till äldre småbrukare m. fl.,
- nr 436, av herrar *Oskarson* och *Enarsson*, om en undersökning angående de allmänna vägarnas beskaffenhet,
- nr 437, av herr *Holmberg m. fl.*, om tillsättande av en parlamentarisk besparingsutredning,
- nr 438, av herr *Wedén m. fl.*, angående kostnadsfördelningen mellan stat och kommun,
- nr 439, av herr *Wedén m. fl.*, om en allmän skattereform,
- nr 440, av herr *Holmberg m. fl.*, om skattefri avsättning till forskningsfonder,
- nr 441, av herr *Holmberg m. fl.*, om användning av skattesystemet såsom miljöpolitiskt instrument,
- nr 442, av herr *Holmberg m. fl.*, om åtgärder inom den ekonomiska politikens och näringspolitikens område,
- nr 443, av herr *Holmberg m. fl.*, angående riktlinjerna för lokaliseringspolitiken, m. m.,
- nr 444, av herr *Larsson* i Umeå *m. fl.*, om åtgärder för att förbättra sysselsättningen i Norrlands inland,
- nr 445, av herr *Ohlin m. fl.*, om ett värdefast statligt obligationslån,
- nr 446, av fru *Ryding m. fl.*, om förstatligande av läkemedelsindustrin,
- nr 447, av herr *Wedén m. fl.*, om andel för de anställda i långsiktigt företagssparande,
- nr 448, av herr *Holmberg m. fl.*, om kortvarigt frihetsberövande som påföljd för brott, m. m.,
- nr 449, av fru *Holmqvist m. fl.*, om åtgärder mot skatteflykt,
- nr 450, av fru *Kristensson*, om skilda avgöranden i brottmål i skuldfrågan och påföljdsfrågan,

nr 451, av fru *Kristensson m. fl.*, om begränsning av straffbestämmelsers användningsområde,

nr 452, av herr *Hermansson m. fl.*, om höjning av det allmänna barnbidraget,

nr 453, av fru *Marklund m. fl.*, om förbättring av de värnpliktigas sociala förmåner,

nr 454, av herr *Nilsson* i Lönsboda, om slopande av försäkringsnämnderna för prövning av folkpensionsärenden,

nr 455, av herr *Holmberg m. fl.*, om fastställande av gränsvärden för buller samt vatten- och luftföroreningar,

nr 456, av herr *Hedlund m. fl.*, angående den kommunala miljövården,

nr 457, av herr *Holmberg m. fl.*, angående formerna för landskapsvård,

nr 458, av herr *Jönsson* i Ingemarsgården *m. fl.*, om statsbidrag till byggnad av skogsflygplats,

nr 459, av herr *Jönsson* i Ingemarsgården *m. fl.*, angående statsbidraget till skogsbilvägar, m. m., samt

nr 460, av herr *Grebäck m. fl.*, om inrättande av beställningscentraler för byggnadsreparationer.

Dessa motioner bordlades.

§ 6

Upplästes följande till kammaren inkomna ansökan:

Till Riksdagens andra kammare

Härmed får vi anhålla om ledighet från riksdagsarbetet under tiden 27—31 januari 1969 för deltagande i möte med Europarådets rådgivande församling i Strasbourg.

Stockholm den 22 januari 1969

<i>Stig Alemyr</i>	<i>Astrid Bergegren</i>
<i>Sven Gustafson</i>	<i>Daniel Wiklund</i>
<i>Bo Martinsson</i>	<i>Bengt Sjönell</i>

Kammaren biföll denna ansökan.

§ 7

Meddelande om enkel fråga

Meddelades, att herr talmannen tillställts en enkel fråga av herr *Polstam* (cp) till herr statsrådet och chefen för försvarsdepartementet angående kostnadsersättning till militär personal vid deltagande i civila idrottstävlingar.

§ 8

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 10.06.

In fidem
Sune K. Johansson

Tisdagen den 28 januari

Kl. 19.30

I anledning därav, att motionstiden denna dag utgick, var kammarens ledamöter kallade att jämväl nu sammanträda; och leddes förhandlingarna därvid av herr förste vice talmannen.

§ 1

Tillkännagavs, att Kungl. Maj:ts proposition nr 12, med förslag till lag om ändring i lagen den 20 mars 1964 (nr 163) om införande av brottsbalken, överlämnats till kammaren.

Denna proposition bordlades.

§ 2

Anmälades följande motioner:

nr 461, av herr *Antonsson*, om ett svenskt initiativ till en återuppbyggnadsplan för Vietnam på internationell bas,

nr 462, av herrar *Björck* i Nässjö och *Clarkson*, om behandling av Biafra-konflikten i FN:s säkerhetsråd,

nr 463, av herr andre vice talmannen *Cassel m. fl.*, om aktioner inom FN:s ram för bland annat humanitär hjälp vid internationell konflikt,

nr 464, av herr *Fälldin*, om förbättrad samordning av de nordiska ländernas utlandsrepresentation,

nr 465, av herr *Hermansson m. fl.*, om stöd åt befrielseförelserna i de portugisiska kolonierna,

nr 466, av herr *Jonsson* i Mora *m. fl.*, om vidgning av krigsmaterielinspektionens befogenheter, m. m.,

nr 467, av herr *Larsson* i Borrby, om förbud för supertankers att trafikera Östersjön,

nr 468, av herrar *Nordstrandh* och *Wachtmeister*, om upprättande av diplomatiska förbindelser med Vatikan-

staten,

nr 469, av fru *Sundberg* och herr *Hovhammar*, om en europeisk luftvårdsstadga, m. m.,

nr 470, av herr *Werner m. fl.*, om en gemensam nordisk framställning i FN:s generalförsamling om behandling av Biafra-konflikten,

nr 471, av herr *Antonsson m. fl.*, om utredning angående den regionala och lokala förvaltningens uppgifter och organisation,

nr 472, av herrar *Bengtsson* i Landskrona och *Lundberg*, om kommunala åtgärder för att bereda sysselsättning åt partiellt arbetsföra,

nr 473, av herr *Boo*, om tillämpning på kommunala bolag av interpellationsinstitutet och reglerna om proportionella val,

nr 474, av herr *Elmstedt m. fl.*, om sänkning av rösträttsåldern,

nr 475, av herrar *Franzén* i Träkumla och *Gustafsson* i Stenkyrka, angående minsta antalet mandat i valkrets,

nr 476, av herr *Fridolfsson* i Rödeby *m. fl.*, om förbud mot valkartell vid val inom riksdagen, landstingen samt stads- och kommunalfullmäktige,

nr 477, av herr förste vice talmannen *von Friesen*, angående riksdagens kontrollmakt,

nr 478, av herr *Holmberg*, om införande av kognatisk tronföljd,

nr 479, av herrar *Johansson* i Simrishamn och *Johnsson* i Blentarp, angående val av nämndemän,

nr 480, av herr *Jonasson m. fl.*, om sekretesskydd för vallängd,

nr 481, av herr *Jönsson* i Malmö *m. fl.*, om underlättande av röstning vid vårdinrättningar,

nr 482, av herr *Wedén m. fl.*, om ett

miljövårdspolitiskt program,

nr 483, av herr *Lothigius m. fl.*, angående utlandssvenskarnas rösträtt,

nr 484, av fru *Mogård m. fl.*, om samordning av plan- och miljöfrågor inom den kommunala nämndorganisationen,

nr 485, av herrar *Nilsson* i Lönsboda och *Berndtsson*, om rätt till röstning genom ombud på postanstalt,

nr 486, av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*, om rätt för kommun att i sysselsättningsfrämjande syfte lämna ekonomiskt stöd åt jordbrukare,

nr 487, av herrar *Sjönell* och *Sundman*, angående den kommunala självstyrelsens medborgerliga förankring,

nr 488, av fru *Sundberg* och herr *Clarkson*, om ändring av valkretsindelningen i Malmöhus län,

nr 489, av fru *Sundberg* och herr *Werner*, angående utlandssvenskarnas rösträtt,

nr 490, av herrar *Wahlund* och *Eliasson* i Sundborn, angående utlandssvenskarnas rösträtt,

nr 491, av herr *Björck* i Nässjö *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Utvecklingsbistånd: Fältverksamhet,

nr 492, av herr *Elmstedt m. fl.*, om bättre utrustning till värnpliktiga för motion och fysisk träning,

nr 493, av herr *Ericson* i Örebro och fru *Hjelm-Wallén*, angående stödet till enskilda organisationers arbete i u-länderna,

nr 494, av herr *Ericson* i Örebro och fru *Hjelm-Wallén*, om ökad information i internationella frågor,

nr 495, av herr *Hedin m. fl.*, om export av fisk till u-länderna,

nr 496, av herr *Hellström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Utvecklingsbistånd: Fältverksamhet,

nr 497, av herrar *Johansson* i Växjö och *Nilsson* i Tvärålund, om åtgärder för att demokratisera försvaret,

nr 498, av herr *Krönmark m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Försvarsupplysning,

nr 499, av fru *Lewén-Eliasson m. fl.*, angående det svenska biståndet till u-länderna,

nr 500, av fru *Mogård*, angående utbildningen av stipendiater från u-länderna,

nr 501, av herrar *Nilsson* i Agnäs och *Larsson* i Norderön, angående utbildningen av svensk u-landspersonal,

nr 502, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om upptagande av Algeriet som s. k. huvudmottagarland för statligt utvecklingsbistånd,

nr 503, av herr *Ohlin m. fl.*, om statsbidrag till Europarörelsens svenska råd,

nr 504, av herr *Oskarson m. fl.*, angående hemvärnets uniformsutrustning,

nr 505, av herr *Oskarson m. fl.*, angående stödet till de frivilliga försvarsorganisationerna,

nr 506, av herr *Persson* i Heden *m. fl.*, om överförande av värnpliktiga jordbrukare *m. fl.* till lokala försvarsförband,

nr 507, av herr *Petersson* i Gäddvik *m. fl.*, om ökat anslag till enskilda svenska organisationers biståndsverksamhet i u-länderna,

nr 508, av fru *Sundberg* och herr *Nordstrandh*, om samordning av informationen i internationella frågor,

nr 509, av herr *Svensson* i Eskilstuna *m. fl.*, om publicering i telefonkatalogen av broschyren »Om kriget kommer»,

nr 510, av herrar *Wedén* och *Hedlund*, angående förberedelserna för ett nytt försvarsbeslut, *m. m.*,

nr 511, av herrar *Wedén* och *Hedlund*, angående det svenska biståndet till u-länderna,

nr 512, av herrar *Werner* och *Oskarson*, om ökat anslag till enskilda svenska organisationers biståndsverksamhet i u-länderna,

nr 513, av fröken *Wetterström*, angående anskaffningen av gasskyddsmasker,

nr 514, av fröken *Wetterström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Vissa kostnader för

civilförsvarsutbildning m. m.,

nr 515, av herr *Ahlmark* och fru *Jonäng*, om en central kurs för flyginstruktörer,

nr 516, av herr *Andersson* i Örebro m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Resestipendier för yrkesutbildning,

nr 517, av herr *Bergman* m. fl., om inrättande vid Göteborgs universitet av en personlig professur i plastikkirurgi för docenten Bengt Johansson,

nr 518, av herr *Bergqvist*, om inrättande av referensgrupper för socialpolitisk forskning,

nr 519, av herr *Björck* i Nässjö m. fl., om effektivare trafikundervisning i skolorna,

nr 520, av herr *Carlstein* och fru *Hörnlund*, om förläggande av en lärarhögskola till Borås,

nr 521, av fru *Dahl* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till Nordiska afrikainstitutet,

nr 522, av herr *Elmstedt* och fru *Nilsson*, om undervisning vid gymnasiefilial,

nr 523, av herr *Eskel* m. fl., om ordinariesättning av ytterligare lärartjänster vid folkhögskolorna,

nr 524, av fru *Frænkel* och herr *Larsson* i Borrbby, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till hälso- och sjukvård samt motionsverksamhet för studerande,

nr 525, av herr förste vice talmannen *von Friesen* m. fl., om inrättande av en universitetslektorstjänst i spanska vid Göteborgs universitet,

nr 526, av herr *Gadd* m. fl., angående den socialpolitiska utrednings- och forskningsverksamheten,

nr 527, av herrar *Gustafsson* i Barkarby och *Andersson* i Södertälje, angående samarbetsnämnder inom skolväsendet, m. m.,

nr 528, av herrar *Gustafsson* i Stenkyrka och *Franzén* i Träkumla, om förläggande av en universitetsfilial till Gotland,

nr 529, av herr *Gustafsson* i Stenkyrka m. fl., om statsbidrag till kommun för uppförande av idrotts- och simhall,

nr 530, av herr *Gustafsson* i Uddevalla m. fl., om statsbidrag till Resenäskolan,

nr 531, av herr *Hammarberg* m. fl., angående det statliga stödet till vuxenutbildningen,

nr 532, av herr *Hammarsten* m. fl., om ökat inackorderingstillägg till vissa skolelever,

nr 533, av herr *Hedin* m. fl., om inrättande av vissa professurer vid socialhögskolorna,

nr 534, av herr *Hedin* m. fl., angående statsbidraget till Solbacka läroverk,

nr 535, av herr *Hellström* och fru *Gradin*, om ökad utbildning av tandläkare m. fl.,

nr 536, av herr *Hovhammar* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Främjande av lärlingsutbildning hos hantverksmästare m. m.,

nr 537, av herr *Hovhammar* m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov,

nr 538, av herrar *Johansson* i Skärstad och *Nilsson* i Tvärålund, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till privatskolor,

nr 539, av herr *Johansson* i Skärstad och fru *Nilsson*, om pedagogisk utbildning för lärarvikarier,

nr 540, av herr *Johansson* i Skärstad m. fl., om sänkt åldersgräns för deltagande i statsbidragsberättigad studiecirkel,

nr 541, av herrar *Johansson* i Växjö och *Sundkvist*, om statsbidrag till Tekniska linjers elevförbund,

nr 542, av fru *Jonäng* och herr *Elmstedt*, angående forskningen rörande hjärtkärlsjukdomar,

nr 543, av fru *Jonäng* och fru *Nilsson*, angående föräldrautbildningen,

nr 544, av herr *Josefson* i Arrie m. fl.,

om särskilda läroböcker för synskadade barn,

nr 545, av herr *Jönsson* i *Arlöv m. fl.*, om en ambulerande utställning av pedagogiska hjälpmedel i Malmöhus län,

nr 546, av fru *Kristensson m. fl.*, om inrättande av ytterligare tjänster inom narkomanvården,

nr 547, av herr *Krönmark*, om anläggande av utländska experter för utbildning av idrottslärare,

nr 548, av herr *Källstad m. fl.*, angående den pedagogiska stödpersonalen i grundskolan,

nr 549, av herr *Källstad m. fl.*, om inrättande av Up-tjänster i övningsämnen för låg- och mellanstadiet i grundskolan,

nr 550, av herr *Källstad m. fl.*, om samarbetsnämnd vid grundskola med högstadium,

nr 551, av herr *Larsson* i *Borrby*, angående utbildningen av tjänstemän inom kommunernas miljö- och hälsovårdsorgan,

nr 552, av herr *Larsson* i *Luttra m. fl.*, om förläggande av en universitetsfilial till Skaraborgs län,

nr 553, av fröken *Ljungberg m. fl.*, om inrättande vid Uppsala universitet av en personlig professur i humanistisk pedagogik för professor Wilhelm Sjöstrand,

nr 554, av herr *Lothigius m. fl.*, om höjning av statsbidragen till vissa internatskolor,

nr 555, av herr *Löfgren m. fl.*, om statsbidrag för centralantenner och videobandspelare m. m. till skolorna,

nr 556, av herr *Löfgren m. fl.*, om ökad teknisk och naturvetenskaplig forskning,

nr 557, av herr *Magnusson* i *Nennesholm m. fl.*, angående åldersgränsen för deltagande i vuxenutbildning, m. m.

nr 558, av herr *Mattsson*, om utredning angående praktiktjänstgöring för samhällsvetare,

nr 559, av herr *Mattsson*, om statsbidrag till det tionde nordiska yrkeskolmötet,

nr 560, av herr *Mattsson m. fl.*, angående skolornas elevvård,

nr 561, av herr *Mattsson m. fl.*, om inrättande av en gymnasiefilial i Strömstad,

nr 562, av fru *Mogård*, om likvärdig standard i grundskolorna,

nr 563, av fru *Mogård m. fl.*, angående skolkuratorer i grundskolan,

nr 564, av herr *Mundebo* och fru *Jonäng*, angående statsbidragen till studieförbunden,

nr 565, av herr *Mundebo m. fl.*, om en intensifierad och planmässig social forskning,

nr 566, av herr *Nelander m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till hälso- och sjukvård samt motionsverksamhet för studerande,

nr 567, av fru *Nilsson*, om forskning vid Lunds universitet rörande attitydpåverkan genom film,

nr 568, av fru *Nilsson* och herr *Josefson* i *Arrie*, om inrättande av en professur i näringsforskning vid Lunds universitet,

nr 569, av fru *Nilsson* och herr *Mundebo*, om hushållslärares tjänstgöring som ledare av studiecirkel,

nr 570, av fru *Nilsson m. fl.*, om skolor för psykiskt störda barn,

nr 571, av herrar *Nordstrandh* och *Thylén*, om statsbidrag till allmän arbetsgivaravgift för viss personal inom studieförbunden,

nr 572, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om inrättande av en professur i religionssociologi vid Lunds universitet,

nr 573, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om inrättande av Up-tjänster i övningsämnen vid vissa lärarhögskolor,

nr 574, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om ökat stöd till korrespondensstuderande,

nr 575, av herr *Nordstrandh m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statliga skolor för vuxna: Undervisningsmateriel m. m.,

nr 576, av herr *Polstam m. fl.*, om inrättande av ytterligare en tjänst som

klinisk lärare vid universitetsfilialen i Linköping,

nr 577, av herr *Romanus m. fl.*, om representation för skolelever i nämnder och styrelser,

nr 578, av herr *Romanus m. fl.*, angående det statliga stödet till internat-skolor,

nr 579, av herrar *Sjönell* och *Nilsson* i Tvärälund, angående inträdeskraven vid universiteten,

nr 580, av herr *Strömberg* och fru *Mogård*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till byggnadsarbeten inom skolväsendet m. m.,

nr 581, av fru *Sundberg* och fru *Mogård*, om åtgärder för att bättre utnyttja skoltelevvisionsprogram,

nr 582, av fru *Sundberg* och herr *Werner*, om inrättande av en tjänst som skolkurator vid folkhögskolorna i Malmöhus län,

nr 583, av fru *Sundberg m. fl.*, om rätt för elev att utföra arbete för elevorganisation under skoltid,

nr 584, av fru *Sundberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till hälso- och sjukvård samt motionsverksamhet för studerande,

nr 585, av herr *Svenning*, om anordnande av en mentalhygienisk fortbildningskurs vid socialhögskolan i Lund,

nr 586, av herr *Svensson* i Kungälv *m. fl.*, om höjning av anslagen till freds- och konfliktforskning vid Lunds och Uppsala universitet,

nr 587, av herrar *Tobé* och *Grebäck*, om inrättande av en professur i fastighetsrätt vid tekniska högskolan i Stockholm,

nr 588, av herr *Ullsten m. fl.*, om statsbidrag till låg- och mellanstadierna vid Högländsskolan i Stockholm,

nr 589, av herr *Wachtmeister* och fru *Sundberg*, om inrättande av en tjänst som förste trädgårdsintendent vid Lunds universitet,

nr 590, av herrar *Wedén* och *Hedlund*, angående vuxenutbildningen,

nr 591, av herr *Wennerfors* och fru *Mogård*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Lärares fortbildning m. m.,

nr 592, av herr *Wiklund* i Härnösand, om fria läroböcker till vuxenstuderande,

nr 593, av herr *Wiklund* i Härnösand *m. fl.*, angående den socialpolitiska forskningen,

nr 594, av herr *Åkerlind m. fl.*, om inrättande vid karolinska institutet av en personlig professur i perifer kärlkirurgi för docenten Sven Bellman,

nr 595, av herr *Blomkvist m. fl.*, angående skyddad sysselsättning,

nr 596, av herr *Börjesson* i Falköping *m. fl.*, om en statlig propagandakampanj för en bättre förebyggande hälsovård,

nr 597, av herr *Börjesson* i Glömminge *m. fl.*, om ökat företagsstöd till sysselsättningsvaga områden i östra Götaland,

nr 598, av herr *Carlshamre*, om inrättandet av ytterligare tjänster vid ungdomsvårdsskolorna,

nr 599, av herr *Dockered m. fl.*, angående planeringsrådets sammansättning och verksamhetsformer,

nr 600, av herrar *Ekström* och *Fagerlund*, om avskrivning av statsbidrag till anordnande av pensionärshem,

nr 601, av herr *Eliasson* i Sundborn *m. fl.*, om en upplysningskampanj i kostfrågor,

nr 602, av herrar *Elmstedt* och *Josefson* i Arrie, angående rätten till bostadsförbättringslån,

nr 603, av herrar *Eriksson* i Arvika och *Jonsson* i Mora, om statsbidrag till inköp av batterier för hörapparater,

nr 604, av herr *Eriksson* i Bäckmora, om komplettering av låginkomstutredningen med flera parlamentariker,

nr 605, av herr *Eriksson* i Bäckmora, om serviceinrättningar i glesbygderna,

nr 606, av herrar *Fridolfsson* i Stockholm och *Werner*, om ett vidgat samarbete mellan sociala myndigheter och kristna organisationer,

nr 607, av herr *Fälldin*, angående grundbidraget till gift kvinna vid omskolning,

nr 608, av herrar *Fälldin* och *Antons-son*, om inrättande av personliga tjänster för arkivarbetare, m. m.,

nr 609, av herr *Fälldin m. fl.*, om översyn av bestämmelserna angående statligt omställningsstöd,

nr 610, av herr *Fälldin m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till driften av verkstäder för handikappade,

nr 611, av herr *Gadd m. fl.*, om inrättande av vissa läkar- och psykologtjänster inom kriminalvården, m. m.,

nr 612, av herrar *Glimmér* och *Polstam*, om förbättringslån för installation av telefon,

nr 613, av herr *Glimmér m. fl.*, om fast dagarvode till vittne för inställelse vid domstol,

nr 614, av fru *Gradin* och herr *Lindkvist*, om statligt bostadslån för inköp av bostad,

nr 615, av herrar *Grebäck* och *Nils-son* i Tvärålund, om statligt kreditstöd vid vissa fastighetsförvärv i glesbygder,

nr 616, av herrar *Gustafsson* i Stenkyrka och *Franzén* i Träkumla, om bostadslån till ombyggnad av kulturhistoriskt värdefull byggnad,

nr 617, av herrar *Gustafsson* i Stenkyrka och *Franzén* i Träkumla, angående lokaliseringstöd till Gotland,

nr 618, av herr *Gustafsson* i Stenkyrka *m. fl.*, om åtgärder för att underlätta upprustning av äldre småhus,

nr 619, av herr *Gustavsson* i Alvesta *m. fl.*, om en regional samordning av den statliga och kommunala samhällsplaneringen,

nr 620, av herr *Gustavsson* i Alvesta *m. fl.*, angående familjevården,

nr 621, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*, om förbättrad prognosverksamhet beträffande tillgång och efterfrågan på akademiker *m. fl.*,

nr 622, av herrar *Hedlund* och *We-*

dén, om förbättrat stöd till barnfamiljer,

nr 623, av herr *Hedlund m. fl.*, angående lokaliseringstödet,

nr 624, av herr *Hedlund m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till beredskapsarbeten, m. m.,

nr 625, av herr *Hedlund m. fl.*, om en landstingskommunal samhällsplanering,

nr 626, av herr *Hedlund m. fl.*, om ytterligare lokaliseringpolitiska åtgärder till glesbygdsområden, m. m.,

nr 627, av herr *Hovhammar m. fl.*, om höjning av maximigränsen för hantverks- och industrilån, m. m.,

nr 628, av fru *Hörlund m. fl.*, angående planeringsrådets ställning,

nr 629, av herr *Johansson* i Norrköping *m. fl.*, angående återbetalningen av förbättringslån,

nr 630, av herrar *Johansson* i Skärstad och *Mattsson*, om ökad information i narkotikafrågan,

nr 631, av herr *Johansson* i Skärstad *m. fl.*, om en förbättrad prognosverksamhet för ungdomens yrkesval,

nr 632, av herr *Johansson* i Skärstad *m. fl.*, om åtgärder för att underlätta gift kvinnas förvärvsarbete,

nr 633, av fru *Jonäng*, om utbildningskurser för medlare,

nr 634, av fru *Jonäng* och fru *Nils-son*, angående den sociala rådgivningen,

nr 635, av fru *Jonäng m. fl.*, om rörelseträning för äldre *m. fl.*,

nr 636, av herr *Jönsson* i Ingemarsgården *m. fl.*, om riktlinjer för den fortsatta försöksverksamheten med halvskyddad sysselsättning, m. m.,

nr 637, av herr *Jönsson* i Ingemarsgården *m. fl.*, om utläggning av försvarsbeställningar för att förbättra sysselsättningen i Norrland,

nr 638, av herr *Krönmark m. fl.*, om delning av Kalmar skyddskonsulentdistrikt,

nr 639, av herr *Larsson* i Umeå *m. fl.*, om rätt för jordbrukare att erhålla nä-

ringsbidrag för upprustning av bostads- och ekonomibygnader,

nr 640, av herr *Larsson* i Öskevik *m. fl.*, angående bostadstillägg för barnfamiljer,

nr 641, av fru *Lewén-Eliasson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till statens institut för folkhälsan,

nr 642, av herr *Lindkvist*, om särskilda räntelån för småhus upplåtna med bostadsrätt eller hyresrätt,

nr 643, av herr *Lindkvist*, angående bostadslånen för konstnärlig utsmyckning,

nr 644, av herrar *Lindkvist* och *Svenning*, om förskottsutbetalningar av bostadslån för förbättringar i flerfamiljshus,

nr 645, av herr *Mattsson m. fl.*, angående bostadskvoten för kommuner inom turist- och fritidsområden,

nr 646, av herr *Mundebo*, om utredning angående polisnämndernas verksamhet,

nr 647, av herr *Mundebo m. fl.*, om överförande av trafikövervakningsuppgifter till personal utan fullständig polisutbildning,

nr 648, av fru *Nilsson* och herr *Mattsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till driften av särskolor, m. m.,

nr 649, av herr *Nilsson* i Kristianstad, om höjning av maximibeloppet för bidrag till motorfordon för handikappade,

nr 650, av herr *Nilsson* i Kristianstad *m. fl.*, angående socialpolitikens målsättning och inriktning,

nr 651, av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*, om användningen av de särskilda glesbygdsanslagen för teleservice,

nr 652, av herr *Nilsson* i Tvärålund *m. fl.*, om statligt bidrag till företagareföreningarna för teknisk och ekonomisk rådgivning åt mindre och medelstora företag,

nr 653, av herr *Nilsson* i Östersund

m. fl., om särskilt statsbidrag till företagareföreningarna i Jämtlands län,

nr 654, av herrar *Nordstrandh* och *Petersson* i Gäddvik, om inrättande vid Umeå lasarett av en klinik för alkohol- och läkemedelsmissbrukare,

nr 655, av herr *Nygren m. fl.*, angående omställningsbidragen,

nr 656, av herr *Oskarson m. fl.*, om ökad TV-övervakning av trafiken,

nr 657, av herr *Petersson* i Gäddvik, om inrättande av viss specialpolis i Norrbottens län,

nr 658, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Enarsson*, om ökat statligt bidrag till företag som anordnar halvskyddad selsättning,

nr 659, av herr *Romanus m. fl.*, angående statsbidragen till barnstugor,

nr 660, av herr *Sjönell* och fru *Jonäng*, angående alkoholforskningsklinikerna vid karolinska sjukhuset,

nr 661, av herr *Sjönell m. fl.*, om utredning angående mindre och medelstora företags förhållanden,

nr 662, av herr *Strömberg*, om höjning av statsbidraget till de politiska partierna,

nr 663, av fru *Sundberg* och herr *Enarsson*, angående lånefonden för allmänna samlingslokaler,

nr 664, av herrar *Sundkvist* och *Börjesson* i Falköping, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till driftkostnader vid erkända vårdanstalter för alkoholmissbrukare m. m.,

nr 665, av herr *Sundman*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Kriminalvården: Frivården, m. m.,

nr 666, av herrar *Sundman* och *Ahlmark*, om höjning av anslaget till bibliotek vid fångvårdsanstalter,

nr 667, av herr *Thylén m. fl.*, angående TV-bevakning av trafiken vid Tingstadstunneln i Göteborg,

nr 668, av herr *Thylén m. fl.*, om inrättande av en tjänst som reseinspektör vid rikspolisstyrelsen,

nr 669, av herr *Wedén m. fl.*, om höjt

anslag till Allmänna beredskapsarbeten m. m.,

nr 670, av herr *Westberg* i Ljusdal, angående lokaliseringsstödens fördelning på lån och bidrag,

nr 671, av herr *Westberg* i Ljusdal, om viss utvidgad omskolningsverksamhet,

nr 672, av herr *Vigelsbo m. fl.*, om slopande av stödområdesindelningen inom lokaliseringspolitiken,

nr 673, av herr *Zachrisson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till De blindas förening,

nr 674, av herr *Zachrisson m. fl.*, angående bidrag till biträdes hjälp åt De blindas förenings konsulenter,

nr 675, av herr *Zetterström m. fl.*, om översyn av bestämmelserna för lokala trafikövervakare,

nr 676, av herr *Åkerlind m. fl.*, om rätt för kommun till ersättning av statsmedel för socialhjälp till utlänningar,

nr 677, av herr *Åkerlind m. fl.*, angående föreningen av statliga lån till flerfamiljshus och småhus,

nr 678, av fröken *Åsbrink m. fl.*, angående statsbidraget till frivården inom kriminalvården,

nr 679, av herr *Östrand m. fl.*, angående resebidragen i samband med omskolning,

nr 680, av herr *Almgren m. fl.*, om ytterligare utvidgning av flygplatsen i Jönköping,

nr 681, av herr *Bengtsson* i Landskrona *m. fl.*, om upprättande av hjälp-telefon vid vissa vägar,

nr 682, av herrar *Bengtsson* i Landskrona och *Björk* i Påarp, om expertgrupper för undersökning av trafikolyckor,

nr 683, av herr andre vice talmannen *Cassel m. fl.*, om utbyggnad av Trollhätte kanal, m. m.,

nr 684, av herr *Boo m. fl.*, om uppskov med del av det trafikpolitiska reformprogrammet,

nr 685, av herrar *Elmstedt* och *Lars-*

son i Borrby, angående bidragen till enskilda vägar,

nr 686, av herr *Enarsson*, om höjning av anslagen till vägväsendet i Dalsland och Bohuslän,

nr 687, av herrar *Franzén* i Träkumla och *Gustafsson* i Stenkyrka, om reduktion av flygtaxorna på gotlandslinjen,

nr 688, av herrar *Glömnér* och *Polstam*, om projektering av vissa anläggningar inom väner-västerhavsregionen, m. m.,

nr 689, av herr *Gustavsson* i Ängelholm *m. fl.*, om en översiktlig plan för inrikesflygets utbyggnad,

nr 690, av herrar *Hedlund* och *Wedén*, angående den statliga trafikpolitiken,

nr 691, av herr *Hedlund m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Byggande av statliga vägar,

nr 692, av fru *Holmberg*, om rabatt på statens järnvägar för vissa pensionärer,

nr 693, av herr *Hovhammar m. fl.*, om nedsatt TV- och radiolicens för äldre personer,

nr 694, av herr *Hovhammar m. fl.*, angående uppbörden av TV- och radiolicenser,

nr 695, av herrar *Johansson* i Skärstad och *Polstam*, om inrättande av omkörningsfiler,

nr 696, av herr *Jonasson*, om en mellanriksväg genom Dalarna och Värmland till isfri hamn i Norge,

nr 697 av herr *Jonsson* i Mora *m. fl.*, om rabatt på statens järnvägar för vissa pensionärer,

nr 698, av fru *Jonäng* och herr *Eriks-son* i Bäckmora, om bibehållande av lotsplatsen vid Hudiksvall—Hölick,

nr 699, av fru *Jonäng m. fl.*, om lokala kommunala trafikorgan,

nr 700, av herr *Josefson* i Arrie *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Ersättning till trafikföretag för drift av icke lönsamma busslinjer,

nr 701, av herr *Josefson* i Arrie *m. fl.*, om gemensamma stationer för post, tele och järnväg,

nr 702, av herr *Lindahl*, angående trafiksäkerhetsarbetet,

nr 703, av herr *Lothigius*, angående det svenska allmänflyget,

nr 704, av herrar *Lothigius* och *Hedin*, om utredning angående Göta kanal,

nr 705, av herrar *Lothigius* och *Petersson* i Gäddvik, om en utredning rörande vägväsendets framtida finansiering,

nr 706, av herr *Lothigius m. fl.*, om inrättande vid länsstyrelsen i Jönköpings län av en byrådirektörstjänst för vattenvård,

nr 707, av herr *Lothigius m. fl.*, angående den fortsatta utbyggnaden av Arlanda flygplats,

nr 708, av herr *Lothigius m. fl.*, angående den statliga trafikpolitiken,

nr 709, av herrar *Magnusson* i Nennesholm och *Persson* i Heden, om åtgärder i syfte att undvika användning av salt på vägar,

nr 710, av herrar *Nilsson* i Lönsboda och *Berndtsson*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till drift av enskilda vägar m. m.,

nr 711, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om en översyn av avtalet mellan staten och Sveriges Radio,

nr 712, av herr *Nyström m. fl.*, om utredning angående lots- och fyrväsendets framtida organisation,

nr 713, av herr *Oskarson m. fl.*, om en gemensam nordisk taxetariff för de statliga kommunikationsmedlen,

nr 714, av herr *Petersson* i Gäddvik, om sänkning av vissa investeringsanslag inom kommunikationsväsendet,

nr 715, av herr *Petersson* i Gäddvik *m. fl.*, om samordning av den civila och militära väderlekstjänsten,

nr 716, av herrar *Rask* och *Fridolfsson* i Rödeby, om uppskov med del av det trafikpolitiska reformprogrammet,

nr 717, av herr *Sellgren m. fl.*, angående televisionens utbyggande med ytterligare en kanal,

nr 718, av fru *Sundberg* och herr

Clarkson, angående det svenska allmänflyget,

nr 719, av fru *Sundberg m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Trafiksäkerhetsforskning,

nr 720, av herr *Svanberg m. fl.*, angående den statliga trafikpolitiken,

nr 721, av herr *Wachtmeister*, om avslag å Kungl. Maj:ts framställning om anslag till flygfältet vid Sturup, m. m.,

nr 722, av herr *Wedén m. fl.*, om radio- och TV-verksamhetens fortsatta organisation,

nr 723, av herrar *Wennerfors* och *Magnusson* i Borås, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Rundradioanläggningar,

nr 724, av herr *Wennerfors m. fl.*, om utökning av Sveriges Radios programverksamhet för utlandet,

nr 725, av herr *Wennerfors m. fl.*, om ökade resurser för den regionala radioverksamheten i Storstockholm,

nr 726, av herr *Wennerfors m. fl.*, om åtgärder i syfte att stimulera båtspporten,

nr 727, av herr *Åkerlind m. fl.*, om förbättring av postförbindelserna i glesbygd,

nr 728, av herr *Ahlmark m. fl.*, om inrättande av ordinarie halvtidstjänster inom den statliga förvaltningen,

nr 729, av herr *Andersson* i Örebro *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till De blindas för enings allmänna biblioteksverksamhet,

nr 730, av herrar *Björck* i Nässjö och *Wennerfors*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till Sveriges ungdomsorganisationers landsråd,

nr 731, av herr *Björck* i Påarp, om åtgärder för att stimulera konsumtionen av fruktdrycker,

nr 732, av herrar *Boo* och *Larsson* i Borrby, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet,

nr 733, av herr *Boo m. fl.*, om sänk-

ning av åldersgränsen för deltagare i statsbidragsberättigad fritidsgrupp,

nr 734, av herr *Boo m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till ungdomsledarutbildning,

nr 735, av herr *Burenstam Linder*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till Naturhistoriska riksmuseet,

nr 736, av herrar *Carlshamre* och *Wiklund* i Härnösand, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Föreningen Sveriges pressarkiv och pressmuseum,

nr 737, av herr *Carlstein*, om ändrad behandling av anslagen till ungdomsverksamhet m. m.,

nr 738, av herr *Carlstein m. fl.*, om ekonomiskt stöd till de ideella rörelsernas tidningsutgivning,

nr 739, av herr *Dockered m. fl.*, angående biblioteksverksamheten för blinda,

nr 740, av herr *Ericsson* i Åtvidaberg *m. fl.*, om anslag för svenskt deltagande i världsutställningen i Osaka,

nr 741, av herrar *Gustafsson* i Stenkyrka och *Franzén* i Träkumla, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Främjande av utrikeshandeln m. m.,

nr 742, av herr *Hedlund m. fl.*, om en jämnare inkomstfördelning, m. m.,

nr 743, av herr *Hugosson m. fl.*, angående politiska opinionsundersökningar,

nr 744, av herr *Hugosson m. fl.*, om utbyggande av den regionala statistiken,

nr 745, av herr *Källstad m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet,

nr 746, av herr *Lothigius m. fl.*, om inrättande av en tjänst som handelssekreterare i Bangkok,

nr 747, av herr *Lothigius m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till Svenska turisttrafikförbundet,

nr 748, av herr *Löfgren m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om

anslag till Patent- och registreringsverket,

nr 749, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, om försäljning till allmänheten av aktier i LKAB,

nr 750, av herr *Mattsson m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till Tekniska museet,

nr 751, av herr *Nelander*, angående statens personalvårdsnämnd,

nr 752, av herr *Nelander m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till ungdomsorganisationernas centrala verksamhet,

nr 753, av fru *Nilsson* och herr *Larsson* i Boråby, angående verksamheten vid statistiska centralbyråns prognosinstitut,

nr 754, av herr *Nilsson* i Lönsboda *m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till Föreningen Fruktdrycker,

nr 755, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om höjt statsbidrag till Göteborgs lyriska teater,

nr 756, av herr *Nordstrandh m. fl.*, om höjning av biblioteksersättningens grundbelopp,

nr 757, av herr *Ohlin m. fl.*, om löpande statistiska undersökningar av konsumenternas inköpsplaner m. m.,

nr 758, av herr *Romanus*, om uppflytning av vissa kommunblock i högre dyrortsgrupp,

nr 759, av herr *Strömberg*, om mikrofilmning av svenskamerikanska tidningar,

nr 760, av fru *Sundberg*, angående elektriska kraftstationer vid mindre vattendrag,

nr 761, av fru *Sundberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Konstnärstipendier,

nr 762, av herr *Sundelin m. fl.*, angående det statliga stödet till eldistributionen på landsbygden,

nr 763, av herr *Sundkvist m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Avsättning till fonden för idrottens främjande,

nr 764, av herr *Sundman*, om särskilt anslag för nordiska författarstipendier,
nr 765, av herrar *Sundman* och *Ahlmark*, om höjd ersättning åt författare för utlåning av deras verk genom bibliotek,

nr 766, av herrar *Sundman* och *Källstad*, angående kulturrådets verksamhet m. m.,

nr 767, av herr *Trana m. fl.*, om ändrade regler för skatteutjämningsbidrag,

nr 768, av herr *Ullsten m. fl.*, om anslag ur Norrlandsfonden till samerna,

nr 769, av herr *Wedén m. fl.*, om åtgärder för konsumentupplysning m. m.,

nr 770, av herr *Westberg* i Ljusdal, om höjning av statsbidragen till nykterhetsundervisning m. m.,

nr 771, av herrar *Westberg* i Ljusdal och *Nelander*, om avveckling av dyrtortsgrupperingen,

nr 772, av herr *Wiklund* i Stockholm m. fl., i anledning av Kungl. Maj:ts framställningar om anslag till nykterhetsundervisning m. m.,

nr 773, av herr *Östrand m. fl.*, om flyttning till Söderhamn av mynt- och justeringsverket,

nr 774, av herrar *Ahlmark* och *Mundebo*, om införande i Sverige av s. k. negativ skatt,

nr 775, av herr *Andersson* i Örebro, om undantag från mervärdeskatt för frimärken,

nr 776, av herr *Andersson* i Örebro m. fl., om avveckling av försäljnings-skatten på guldsmedsvaror,

nr 777, av herrar *Antonsson* och *Elnstedt*, om rätt till avdrag vid beskattningen för periodiskt understöd åt studerande,

nr 778, av herrar *Boo* och *Eliasson* i Sundborn, om skatteavdrag i vissa fall för fördyrade levnadskostnader,

nr 779, av herr *Boo m. fl.*, om införande av ett särskilt schablonavdrag vid taxeringen till kommunalskatt,

nr 780, av herr *Börjesson* i Glöminge m. fl., om undantag från mervärdeskatt för vissa sjötransporter av motorfordon,

nr 781, av herr *Carlshamre*, om fördelning mellan kommuner av kommunalskatt vid bosättning i flera kommuner,

nr 782, av herr *Carlshamre*, om undantag från mervärdeskatt för böcker och musikaler,

nr 783, av herrar *Carlshamre* och *Hedin*, om undantag från mervärdeskatt för fisklådor,

nr 784, av herrar *Elmstedt* och *Antonsson*, om premiering vid beskattningen av visst sparande,

nr 785, av herrar *Elmstedt* och *Larsson* i Borrby, angående inkomstbeskattningen av svenska fiskare,

nr 786, av herrar *Elmstedt* och *Sundkvist*, om skatt på utlandsresor,

nr 787, av herrar *Ericsson* i Åtvidaberg och *Larsson* i Umeå, om vissa åtgärder för att stimulera svenska investeringar i u-länderna,

nr 788, av herr *Fridolfsson* i Stockholm m. fl., om undantag från mervärdeskatt för garantiåtaganden beträffande försålda varor,

nr 789, av herr *Fridolfsson* i Stockholm m. fl., angående anstånd med erläggande av skatt,

nr 790, av herr *Hedin*, angående behandlingen av statliga affärsverk vid tillämpning av medvärdeskatteförordningen,

nr 791, av herr *Hedin*, angående beräkningen av det beskattningsbara värdet av naturaförmån,

nr 792, av herrar *Hedin* och *Eliasson* i Moholm, om rätt till nedskrivning vid beskattningen av värdet å djurbesättning,

nr 793, av herr *Hermansson m. fl.*, om höjning av schablonavdragen för erlagd kommunalskatt,

nr 794, av herr *Hermansson m. fl.*, om höjning av arvs- och gåvoskatten samt förmögenhetsskatten,

nr 795, av herr *Hermansson m. fl.*, om en allsidig utredning angående företagsbeskattningen,

nr 796, av herr *Holmberg m. fl.*, om en skattereform, m. m.,

nr 797, av herr *Holmberg m. fl.*, om vissa sparstimulerande åtgärder inom beskattningen,

nr 798, av herrar *Hovhammar* och *Clarkson*, om tillstånd till barservering av spritdrycker vid offentlig danstillställning,

nr 799, av herrar *Jonasson* och *Dockered*, angående avskrivningsunderlaget för skogsbilvägar,

nr 800, av herr *Josefson* i *Arrie m. fl.*, om rätt till avdrag vid beskattningen för vatten- och luftvårdande anläggningar å jordbruksfastighet,

nr 801, av fru *Kristensson*, om rätt till avdrag vid beskattningen för kostnad för vidareutbildning,

nr 802, av fru *Kristensson*, om rätt till avdrag vid beskattningen för kostnad för tillsyn av anhörig,

nr 803, av fru *Kristensson* och fröken *Wetterström*, om särbeskattning av mark utan särskild ansökan,

nr 804, av herr *Larsson* i *Umeå*, angående de handikappades skatteproblem,

nr 805, av herr *Larsson* i *Norderön m. fl.*, om undantag från realisationsvinstbeskattning vid fastighetsförsäljning i visst fall,

nr 806, av herr *Lothigius* och fru *Jonäng*, om ökat avdrag vid beskattningen för underhåll av barn,

nr 807, av herr *Magnusson* i *Borås m. fl.*, om skyldighet för statliga och kommunala företag att erlagga mervärdeskatt i vissa fall,

nr 808, av herrar *Krönmark* och *Hedin*, om undantagande från beskattning som naturaförmån av fritt bränsle från egen fastighet,

nr 809, av fru *Nilsson* och herr *Josefson* i *Arrie*, om återbetalning av erlagd medvärdeskatt,

nr 810, av herrar *Nilsson* i *Bästekille* och *Krönmark*, angående rätten för yrkesfruktodlare till avdrag vid beskattningen för omplantering av fruktträd,

nr 811, av herrar *Nilsson* i *Bästekille* och *Krönmark*, om rätt till avdrag vid

beskattningen för nyanläggning genom skogsplantering,

nr 812, av herr *Nilsson* i *Agnäs m. fl.*, om rätt till avdrag vid beskattningen för kostnad för resa till u-land,

nr 813, av herr *Nilsson* i *Tvärålund m. fl.*, om utjämningskonto inom rennaringen,

nr 814, av herr *Nyström m. fl.*, om skattemässig täckning av kommuns kostnad för fritidsbebyggelse,

nr 815, av herrar *Oskarson* och *Petersson* i *Gäddvik*, angående beskattningen av ekonomiska föreningar,

nr 816, av herrar *Petersson* i *Gäddvik* och *Nilsson* i *Agnäs*, om rätt till avsättning till skogskonto vid nedläggning av flottled,

nr 817, av herrar *Petersson* i *Gäddvik* och *Nilsson* i *Agnäs*, angående beskattningen av kraftverksanläggningar,

nr 818, av herrar *Sellgren* och *Westberg* i *Ljusdal*, om rätt till avdrag vid inkomstbeskattningen för gåvor till u-hjälp,

nr 819, av herr *Thylén m. fl.*, om sänkning av energiskatten på elström för uppvärmning av bostadsfastighet,

nr 820, av herr *Wachtmeister*, angående kapitaliseringsprocenten vid 1970 års allmänna fastighetstaxering,

nr 821, av herr *Wennerfors*, angående beskattningen av tjänstepensionsförsäkring,

nr 822, av herrar *Werner* och *Fridolfsson* i *Stockholm*, angående beskattningen av totalisatorspel,

nr 823, av fröken *Wetterström* och herr *Hovhammar*, om avveckling av den särskilda varuskatten på choklad- och konfektyrvaror,

nr 824, av herr *Åkerlind*, om undantag från beskattning som naturaförmån av fritt bränsle från egen fastighet,

nr 825, av herr *Antonsson m. fl.*, angående näringspolitiken,

nr 826, av herr *Bergman*, om en översyn av riksdagens handläggnings- och kanslirutiner,

nr 827, av herr *Boo m. fl.*, om åtgärder för att främja företagsdemokratien,

nr 828, av herr *Elmstedt m. fl.*, om forskning angående befolkningsfördelningen mellan glesbygder och tätorter, m. m.,

nr 829, av herr *Enarsson m. fl.*, om utredning angående glesbygdernas problem,

nr 830, av herr *Grebäck*, om en exportpromotionsfond,

nr 831, av herrar *Gustafsson* i Stenkyrka och *Franzén* i Träkumla, om förläggande till Gotland av statlig verksamhet,

nr 832, av herr *Gustafsson* i Uddevalla *m. fl.*, om statsbidrag till Europarörelsens riksdagsgrupp,

nr 833, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*, om avsättning av särskilda medel till förebyggande av företagsnedläggning,

nr 834, av herr *Hedlund m. fl.*, om en mer aktiv lokaliseringspolitik,

nr 835, av herr *Hedlund m. fl.*, om ett program för den regionala samhällspleneringen,

nr 836, av herr *Hovhammar m. fl.*, om utredning angående de mindre företagen,

nr 837, av herr *Hugosson m. fl.*, om fondering av medel inom företag till trygghet för de anställda,

nr 838, av herrar *Johansson* i Skärstad och *Mattsson*, om utnyttjande av det högre utbildningsväsendets utbyggnad som regionpolitiskt instrument,

nr 839, av herr *Josefson* i Arrie *m. fl.*, om utflyttning av statlig verksamhet från Stockholm,

nr 840, av herrar *Larsson* i Norderön och *Eriksson* i Bäckmora, angående avfolkningsbygdernas problem,

nr 841, av herr *Larsson* i Umeå, om förläggande av en statlig eller halvstatlig massafabrik i Västerbottens inland,

nr 842, av herr *Magnusson* i Borås *m. fl.*, om åtgärder till skydd för vissa hemmamarknadsindustrier,

nr 843, av herrar *Nilsson* i Tvärälund och *Larsson* i Umeå, om åtgärder i syfte att främja turismen i Norrland,

nr 844, av herrar *Petersson* i Gäddvik

och *Nilsson* i Agnäs, angående zonindelningen vid beräkningen av bilförsäkringspremier,

nr 845, av herr *Rask m. fl.*, angående den mindre och medelstora industrin,

nr 846, av herr *Skoglund m. fl.*, om närings- och regionpolitiska åtgärder i Västerbotten,

nr 847, av herr *Skoglund m. fl.*, om åtgärder till stöd för skogsbruket i Norrlands inland,

nr 848, av herr *Svanberg m. fl.*, om överförande i statlig ägo av skogsmark,

nr 849, av herr *Stridsman*, om riktlinjer för ett regionalt utvecklingsstöd i Norrbotten,

nr 850, av herrar *Wedén* och *Hedlund*, angående den ekonomiska politiken,

nr 851, av herr *Wedén m. fl.*, om utbyggd statlig prognosverksamhet och ekonomisk planering,

nr 852, av herr *Adamsson m. fl.*, om utbyte av beteckningen »övervakare» mot »kontaktman»,

nr 853, av fru *Anér* och herr *Eriksson* i Arvika, om upphävande av vigselplikten för präst,

nr 854, av herr *Börjesson* i Falköping *m. fl.*, om ersättning ur dödsbo för viss vård,

nr 855, av herr *Dockered m. fl.*, angående rättsvärden,

nr 856, av fru *Eriksson* i Stockholm *m. fl.*, om viss översyn av medborgarskapslagstiftningen,

nr 857, av fru *Hörnlund m. fl.*, om frivillig medling i samband med äkten-skapstvist,

nr 858, av fru *Mogård* och fru *Kristensson*, om viss uppgiftsplikt för försäkringsgivare vid förmånstagarförordnande,

nr 859, av herr *Mundebo m. fl.*, om ersättning av statsmedel vid personskada genom brott,

nr 860, av herr *Oskarson m. fl.*, om ett samlat handlingsprogram för bekämpande av brottsligheten,

nr 861, av herrar *Polstam* och *Glimné*, om ersättning för skada vid läm-

nande av hjälp i samband med trafikolycka,

nr 862, av fru *Skantz m. fl.*, om ersättning av allmänna medel till vittne som åberopas av enskild part i brottmål,

nr 863, av herrar *Åkterlind* och *Nilsson* i Agnäs, om rätt att bortforsla på svenskt territorialvatten grundstött fartyg,

nr 864, av herrar *Ahlmark* och *Mundebo*, angående förmånerna inom den allmänna försäkringen för deltids- och korttidsanställda,

nr 865, av herr *Andersson* i Knäred *m. fl.*, angående socialförsäkringsskydd för företagare och fria yrkesutövare,

nr 866, av fru *Berglund m. fl.*, angående rätten till invaliditetstillägg,

nr 867, av herrar *Boo* och *Eriksson* i Bäckmora, om pensionsrätt för hemmadöttrar med vårduppgifter,

nr 868, av herr *Börjesson* i Falköping, om rätt för fränksild kvinna till änkepension,

nr 869, av fru *Dahl m. fl.*, om ersättning från den allmänna försäkringen till adoptivföräldrar, m. m.,

nr 870, av herrar *Ekvall* och *Sörenson*, angående ersättningen vid yrkesskada,

nr 871, av fru *Fränkel*, angående beräkningen av semester och arbetslöshetsersättning för deltidsarbetande,

nr 872, av herrar *Fälldin* och *Ahlmark*, om ändrade regler för ersättning från arbetslöshetsförsäkring samt sjuk- och yrkesskadeförsäkringarna,

nr 873, av herrar *Gustafsson* i Stenkyrka och *Börjesson* i Falköping, angående änkepensionen inom den allmänna försäkringen,

nr 874, av herr *Gustavsson* i Alvesta och fru *Nilsson*, om samordning av samtliga lagbestämmelser angående underhåll till barn,

nr 875, av herr *Gustavsson* i Alvesta och fru *Nilsson*, om förbättrade förmåner inom den allmänna försäkringen för hemarbetande kvinnor,

nr 876, av herr *Gustavsson* i Alvesta

m. fl., angående rätten till förtidspension och invaliditetsersättning,

nr 877, av herr *Hedin* och fru *Kristensson*, om ersättning från den allmänna försäkringen för resekostnader i samband med sjukgymnastisk behandling,

nr 878, av fru *Håvik* och fru *Skantz*, angående tidpunkten för inplacering i ny sjukpenningklass,

nr 879, av herrar *Johansson* i Skärstad och *Josefson* i Arrie, om samordning av sjukpenning och sjukbidrag,

nr 880, av herr *Johnsson* i Blentarp *m. fl.*, om lagstiftning för kontroll av hälsofarliga ämnen och produkter,

nr 881, av herrar *Jonsson* i Mora och *Eriksson* i Arvika, angående beräkningen av basbeloppet inom den allmänna försäkringen,

nr 882, av fru *Jonäng*, om differentierade avgifter vid ålderdomshem,

nr 883, av fru *Jonäng* och fru *Nilsson*, om förbättrade sjukförsäkringsförmåner för hemarbetande,

nr 884, av fru *Jonäng m. fl.*, om förbättrat skydd vid sjukdom i anslutning till anstaltsvistelse eller värnplikts-tjänstgöring,

nr 885, av herr *Josefson* i Arrie *m. fl.*, om tillvaratagande av den enskildes rätt vid försäkringsdomstolen,

nr 886, av fru *Kristensson*, om återställande av studiebidragens realvärde, m. m.,

nr 887, av fru *Kristensson*, angående beräkningen av pension för hemarbetande i vissa fall,

nr 888, av fru *Kristensson*, om sänkning av statsbidraget till de allmänna försäkringskassorna,

nr 889, av fru *Kristensson* och fröken *Wetterström*, om en frivillig sjukpenningförsäkring för ålderspensionärer,

nr 890, av herrar *Larsson* i Borrbý och *Boo*, angående inkomstprövningen av viss studiehjälp,

nr 891, av herr *Lindkvist m. fl.*, om sänkning av den allmänna pensionsåldern, m. m.,

nr 892, av herr *Magnusson* i Nennes-

holm *m. fl.*, om kostnadsfria sprutor m. m. till diabetiker,

nr 893, av fru *Marklund m. fl.*, om förbud mot användning av DDT *m. fl.* preparat,

nr 894, av herr *Nilsson* i Agnäs *m. fl.*, om barnbidrag till svenskar i u-lands-tjänst,

nr 895, av herr *Oskarson m. fl.*, angående beräkningen av pensionsgrundande inkomst,

nr 896, av herr *Oskarson m. fl.*, angående samordningen av statlig tjänstepension samt tilläggs pension,

nr 897, av herr *Persson* i Heden *m. fl.*, om lagstadgad skyldighet för företag att varsla om driftsnedläggning m. m.,

nr 898, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Lothigius*, angående erättningen från den allmänna sjukförsäkringen för sjukhus- och läkarvård utomlands,

nr 899, av fröken *Sandell m. fl.*, om en allmän översyn av arbetarskyddslagen,

nr 900, av fru *Skantz* och fru *Håvik*, angående storleken av sjukpenning vid sjukhusvård, m. m.,

nr 901, av fru *Skantz m. fl.*, om ersättning från den allmänna försäkringen för behandling av missbildningar i ansiktet,

nr 902, av fru *Skantz m. fl.*, om en allmän översyn av lagen om allmän försäkring,

nr 903, av herrar *Sundkvist* och *Magnusson* i Nennesholm, om en allmän arbetslöshets- eller sysselsättningsförsäkring,

nr 904, av herrar *Sundman* och *Ullsten*, angående beräkningen av ATP-avgifter i vissa fall,

nr 905, av herrar *Ullsten* och *Ahlmark*, angående föreningsrätten,

nr 906, av herrar *Wennerfors* och *Enarsson*, om åtgärder mot ambulera-nde försäljning av varm korv,

nr 907, av fröken *Wetterström m. fl.*, om avskaffande av inkomstprövningen beträffande änkepension i vissa fall,

nr 908, av herr *Wikner m. fl.*, om

återplacering i sjukpenningklass i visst fall,

nr 909, av fru *Håvik* och fru *Skantz*, angående förhållandet mellan sjukbidrag och förtidspension,

nr 910, av herr *Enarsson*, om viss utbildning för erhållande av körkort,

nr 911, av herrar *Franzén* i Träkumla och *Gustafsson* i Stenkyrka, om viss ändring av bestämmelserna angående återkallelse av körkort,

nr 912, av herr *Fälldin*, om beaktande vid stads- och byggnadsplanering av behovet av friluftsliv,

nr 913, av herrar *Glimnér* och *Polstam*, om obligatorisk reflexanordning för gående,

nr 914, av herrar *Gustavsson* i Ängelholm och *Nilsson* i Kristianstad, om byggnadslov för vissa ekonomibyggnader,

nr 915, av herr *Hedin m. fl.*, om skyldighet att samråda med kyrkoråd i stadsplane-frågor,

nr 916, av herr *Heningsson m. fl.*, om obligatorisk kontroll av hastighetsmätare å motorfordon,

nr 917, av herr *Hugosson m. fl.*, angående försäljningen av preventivmedel,

nr 918, av herr *Jönsson* i Ingemarsgården, om åtgärder till skydd för den medeltida miljön i Visby,

nr 919, av fröken *Ljungberg m. fl.*, om åtgärder till skydd för den medeltida miljön i Visby,

nr 920, av herr *Löfgren m. fl.*, om särskild markering å långsamtgående fordon,

nr 921, av fru *Marklund m. fl.*, angående sammansättningen av vattendomstolarna,

nr 922, av fru *Mogård m. fl.*, om upphävande av rätten i vissa fall att döda annans hund, m. m.,

nr 923, av fru *Nilsson*, om obligatorisk reflexanordning för gående,

nr 924, av herrar *Nilsson* i Kristianstad och *Engkvist*, om rätten att parkera i s. k. T-kors,

nr 925, av herrar *Petersson* i Gäddvik och *Enarsson*, om upphävande av viss

inskränkning i rätten till inmutning i Norrbottens län,

nr 926, av herr *Pettersson* i Lund *m. fl.*, om förbud mot ofullständig prisangivelse,

nr 927, av herr *Sundman m. fl.*, om förlängd tid för bokhandelns dispens från bruttoprisförbudet,

nr 928, av herrar *Svenning* och *Henningsson*, om tvångsförvaltning av bostadsfastighet i vissa fall,

nr 929, av herr *Svenning m. fl.*, om åtgärder mot trafikbuller,

nr 930, av herr *Svenning m. fl.*, angående preciserade normer för de stadsplanemässiga kraven på parkeeringshus,

nr 931, av herr *Thylén m. fl.*, angående utformningen av körkort,

nr 932, av herr *Tobé m. fl.*, om rätt för kommun att inrätta särskilda naturvårdsorgan,

nr 933, av herrar *Wachtmeister* och *Ringaby*, om undantagande av böcker och musikaler från bruttoprisförbudet,

nr 934, av herr *Werner m. fl.*, om vidgat straffansvar vid djurplågeri,

nr 935, av herr *Wennerfors*, om rätt att anlita valfri resebyrå vid resa i statens tjänst,

nr 936, av herr *Wikner*, angående jakten på råbock,

nr 937, av herr *Boo*, om en plan för bevarande av kulturlandskapet,

nr 938, av herr *Börjesson* i Glömminge *m. fl.*, angående rätten till kronoparken Böda,

nr 939, av herr *Dahlgren m. fl.*, om befogenhet för lantbruksstyrelsen att göra vissa omfördelningar mellan anslagsposter under anslaget till Stöd åt hästaveln,

nr 940, av herrar *Dockered* och *Jonasson*, angående upphandlingen av hundar för djurförsök,

nr 941, av herrar *Eliasson* i Moholm och *Hedin*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Statens växtskyddsanstalt,

nr 942, av herr *Eliasson* i Moholm *m. fl.*, om en samordnad bedömning av

frågor om jordbrukslokalisering och landskapsvård,

nr 943, av herr *Eliasson* i Sundborn *m. fl.*, om en samordning av jordbruks- och naturvårdspolitiken, *m. m.*,

nr 944, av herr *Eliasson* i Sundborn *m. fl.*, om förläggande av ett skogsinstitut till Kopparbergs län,

nr 945, av herrar *Eriksson* i Arvika och *Jonsson* i Mora, om översyn av bestämmelserna för bidrag till byggnadsarbeten vid lantbrukets yrkesskolor,

nr 946, av herr *Eriksson* i Bäckmora *m. fl.*, om en allsidig utredning av fiskerinäringens problem,

nr 947, av herr *Fagerlund m. fl.*, om förläggande av ett skogsinstitut till Växjö,

nr 948, av herr *Fälldin m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin och jordbruket,

nr 949, av herrar *Glimnér* och *Polstam*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till naturvårdssupplysning *m. m.*,

nr 950, av herrar *Grebäck* och *Jönsson* i Ingemarsgården, om inrättande av en tjänst som statskonsulent vid lantbrukshögskolan,

nr 951, av herr *Grebäck m. fl.*, om inrättande av en professur vid lantbrukshögskolans avdelning för radiobiologi,

nr 952, av herr *Grebäck m. fl.*, om inrättande av en tjänst som statsagronom i vattenvård vid lantbrukshögskolan,

nr 953, av herrar *Gustavsson* i Alvesta och *Johansson* i Växjö, om vidgad rätt till ersättning från älgskadefonden,

nr 954, av herr *Hammarsten m. fl.*, om förläggande av ett skogsinstitut till Älvsbyn,

nr 955, av herr *Hansson* i Skegrie, angående utnyttjandet av åkerjorden,

nr 956, av herr *Hansson* i Skegrie *m. fl.*, om översyn av livsmedelsberedskapen,

nr 957, av herr *Hedin m. fl.*, om statsbidrag till jordbruksföretag för vatten- och luftvårdande åtgärder,

nr 958, av herr *Henningsson m. fl.*, om ett naturreservat vid Kullaberg,

nr 959, av herr *Hermansson m. fl.*, om inrättande av ett internationellt institut för miljövaridsforskning,

nr 960, av herr *Hermansson m. fl.*, om inrättande av ett institut för forskning angående kommunala föroreningsfrågor,

nr 961, av herr *Hermansson m. fl.*, angående miljövariden,

nr 962, av herr *Johansson i Växjö m. fl.*, om semester för jordbrukare,

nr 963, av herr *Jonasson m. fl.*, angående undervisningstiden vid skogs-institutet,

nr 964, av herr *Josefson i Arrie m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till den praktiskt vetenskapliga forskningen vid Weibullsholms växtförädlingsanstalt,

nr 965, av herr *Jönsson i Ingemarsgården m. fl.*, angående kostnadsfördelningen mellan stat och kommun på miljövaridens område,

nr 966, av herr *Larsson i Borrby*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder inom industrin,

nr 967, av herr *Larsson i Borrby*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till naturvårdsupplysning, m. m.,

nr 968, av herr *Larsson i Norderön m. fl.*, om intensifiering av kartläggningsarbetet,

nr 969, av herr *Larsson i Norderön m. fl.*, angående förläggningssorten för det norra skogsinstitutet,

nr 970, av herr *Larsson i Umeå m. fl.*, om viss uppräknig av det extra mjölkpristillägget i norra Sverige,

nr 971, av herr *Larsson i Umeå m. fl.*, om statligt stöd till vissa mjölkbillinjer i Norrlands glesbygder,

nr 972, av herr *Lothigius m. fl.*, om oskadliggörande av oljeavfall,

nr 973, av herrar *Lothigius och Hedlin*, om skoglig utrikesrepresentation,

nr 974, av fru *Nilsson m. fl.*, om om-

bildande av Kalleberga skogsskola till miljövaridsinstitut,

nr 975, av herr *Nilsson i Bästekille m. fl.*, om anslag till förbättring av laxbeståndet i Mörrumsån,

nr 976, av herr *Nilsson i Tvärålund m. fl.*, om ersättning för skada vid viltolyckor i trafiken,

nr 977, av herrar *Oskarson och Enarsson*, om statligt stöd för bildande och komplettering av skogsbruk,

nr 978, av herrar *Petersson i Gäddvik och Nilsson i Agnäs*, om en beredskapsplan för åtgärder vid naturkatastrofer,

nr 979, av fru *Sundberg*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till Sveriges utsädesför-ening,

nr 980, av herr *Svenning m. fl.*, om vissa villkor för statsbidrag till vatten- och luftvårdande åtgärder,

nr 981, av herrar *Thylén och Nordstrandh*, om den framtida exploatering- en av kustområdet i göteborgsregionen,

nr 982, av herr *Thylén m. fl.*, angående renhållningen på rastplatser vid vä- garna,

nr 983, av herr *Wachtmeister*, om stat- lig inlösen av laxfisken vid Mörrums- ån,

nr 984, av herrar *Wachtmeister och Tobé*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställning om anslag till Bidrag till naturvårdsupplysning, m. m.,

nr 985, av fröken *Wetterström m. fl.*, i anledning av Kungl. Maj:ts framställ- ning om anslag till Bidrag till viss prak- tiskt vetenskaplig växtförädling,

nr 986, av herr *Wiklund i Härnösand m. fl.*, om överförande av den skogliga yrkesutbildningen till vissa centrala yr- kesskolor,

nr 987, av herr *Wikner m. fl.*, om an- slag ur jaktvårdsfonden till Jägarnas riksförbund — Landsbygdens jägare,

nr 988, av herr *Zetterström m. fl.*, an- gående bidragsgivningen till skogsvä- gar,

nr 989, av herr *Åkerlind m. fl.*, i an- ledning av Kungl. Maj:ts framställning

om anslag till Ersättningar vid bildande av naturreservat m. m.,

nr 990, av herrar *Burenstam Linder* och *Fälldin*, om statistik för bedömning av levnadsnivån,

nr 991, av herrar *Börjesson* i Falköping och *Sundman*, angående skadeverkningarna av antibiotika,

nr 992, av fru *Eriksson* i Stockholm m. fl., om införande av ljudenlig stavning,

nr 993, av herrar *Fridolfsson* i Stockholm och *Nilsson* i Agnäs, om åtgärder för att förhindra trafikolyckor bland skolungdom,

nr 994, av herr *Fridolfsson* i Rödeby m. fl., om ökad information angående regeringens och riksdagens arbete,

nr 995, av herr *Gustavsson* i Alvesta och fru *Jonäng*, angående konsekvenserna av lång resväg till arbete och skola,

nr 996, av herr *Johansson* i Skärstad m. fl., om rätt för gift kvinna att inträda i makes grupplivförsäkring,

nr 997, av herr *Johansson* i Skärstad m. fl., om en förebyggande ungdomsvård, m. m.,

nr 998, av herrar *Johansson* i Växjö och *Polstam*, om åtgärder mot barnolycksfall,

nr 999, av herr *Jonsson* i Mora m. fl., om förenkling av företagets uppgiftsskyldigheter m. m.,

nr 1000, av fru *Jonäng m. fl.*, angående åldringsvården,

nr 1001, av fru *Kristensson m. fl.*, om högtidlighållande av femtioårsminnet av den kvinnliga rösträttens införande,

nr 1002, av herr *Larsson* i Borrby, om åtgärder för att mäta olika välfärds-komponenter,

nr 1003, av herr *Larsson* i Borrby, om förbud mot engångsglas, m. m.,

nr 1004, av herrar *Larsson* i Borrby och *Boo*, om kontinuerlig forskning an-

gående ungdomens situation i samhället,

nr 1005, av herr *Lothigius*, om en samhällelig servicetjänst för barnfamiljer och äldre personer,

nr 1006, av herr *Lothigius*, om utredning angående äldre personers situation i dagens samhälle,

nr 1007, av herrar *Mellqvist* och *Nilsson* i Kristianstad, om en enhetlig organisation för samhällets rehabiliteringsverksamhet, m. m.,

nr 1008, av fru *Mogård* och herr *Nordstrandh*, om åtgärder för att minska fosfathalten i tvättmedel,

nr 1009, av fru *Nilsson*, om intensifierad forskning och upplysning om allergier,

nr 1010, av fru *Nilsson m. fl.*, angående åtgärder mot reklam för sprit och tobak m. m.,

nr 1011, av herrar *Nilsson* i Bästekille och *Clarkson*, om inventering av väderkvarnar,

nr 1012, av herr *Nilsson* i Kristianstad, om föreskrifter angående personalmatriklar bekostade av allmänna medel,

nr 1013, av herrar *Polstam* och *Glimner*, om utbildning vid trafikskolorna i olycksfallsvård,

nr 1014, av fru *Sundberg m. fl.*, om bättre service i bostadsområden,

nr 1015, av fru *Thunvall m. fl.*, om bättre belysning för motorfordon,

nr 1016, av herr *Thylén* och fröken *Ljungberg*, angående skyddet för de svenska nationalparkerna, samt

nr 1017, av herr *Ullsten m. fl.*, angående naturvården inom de svenska fjällområdena.

Dessa motioner bordlades.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 19.47.

In fidem
Sune K. Johansson

Fredagen den 31 januari

Kl. 11.00

§ 1

Justerades protokollen för den 21, den 22 och den 23 innevarande januari.

§ 2

Herr talmannen meddelade, att herr Dockered enligt till kammaren inkommet läkarintyg vore sjukskriven under tiden den 31 innevarande januari—den 8 nästkommande februari.

Herr Dockered beviljades ledighet från riksdagsgöromålen under angivna tid.

§ 3

I enlighet med kammarens därom den 23 innevarande januari fattade beslut företogs nu val av tjugofyra valmän för utseende av dels fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, dels ock suppleanter för dessa fullmäktige.

Ordet lämnades på begäran till

Herr WEDÉN (fp), som yttrade:

Herr talman! För vart och ett av de val som skall företagas vid detta plenum ber jag att få avlämna en gemensam lista, vilken godkänts av de av kammaren valda ledamöterna i talmanskonferensen. Listan upptar namn å så många personer, som det ifrågasvarande valet avser.

Den av herr Wedén för valet av valmän avlämnade listan upptog under partibeteckningen »Gemensam lista» följande namn:

Karlsson i Olofström (s)
Odhe (s)
Persson i Skänninge (s)
Larsson i Luttra (cp)
Nelander (fp)
Cassel (m)
Almgren (s)
Bengtsson i Landskrona (s)
Hagnell (s)
Börjesson i Glömminge (cp)
Lundmark (s)
Antby (fp)
Bohman (m)
Andersson i Billingsfors (s)
Carlstein (s)
Dockered (cp)
Haglund (s)
Gustafsson i Uddevalla (s)
Enskog (fp)
Wetterström, fröken (m)
Anderson, fröken (s)
Eriksson i Bäckmora (cp)
Hammarsten (s)
Källstad (fp).

Herr talmannen uppläste nu denna lista, vilken kammaren godkände; och förklarades de personer, vilkas namn upptagits å listan, utsedda till valmän.

§ 4

Anställdes val av tolv suppleanter för de under nästföregående paragraf omförmälda valmännen. Herr Wedén avlämnade en lista, vilken under partibeteckningen »Gemensam lista» upptog följande namn:

Lindkvist (s)
Göransson (s)
Mossberg (s)
Larsson i Norderön (cp)

Svar på fråga ang. initiativ av den svenska regeringen för att förbättra situationen i Biafra

Löfgren (fp)
 Magnusson i Borås (m)
 Jönsson i Arlöv (s)
 Wiklund i Härnösand (s)
 Sundström, fru (s)
 Josefson i Arrie (cp)
 Nilsson i Lönsboda (fp)
 Krönmark (m).

Sedan denna lista av herr talmannen upplästs och av kammaren godkänts förklarades de personer, vilkas namn fanns upptagna å listan, utsedda till suppleanter för här ifrågavarande valmän.

§ 5

Svar på fråga ang. initiativ av den svenska regeringen för att förbättra situationen i Biafra

Ordet lämnades på begäran till

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena NILSSON, som yttrade:

Herr talman! Herr Wedén har ställt frågan till mig vilka initiativ den svenska regeringen planerar för att underlätta hjälpsändningar till Biafra och för att påverka berörda regeringar att stoppa vapensändningar till de krigförande parterna.

Jag ber om ursäkt, herr talman, för att jag här kommer att lämna ett ganska utförligt svar. Frågan är nämligen av den karaktären att den enligt mitt förmenande i stället borde ha fått formen av en interpellation. För att jag skall kunna ge de upplysningar som frågeställaren velat ha tvingas jag nu att bli något mera utförlig än jag själv skulle ha önskat.

Jag vill i första hand hänvisa till de svar på frågor och interpellationer rörande konflikten i Nigeria, som jag avgett tidigare i denna kammare. För att först ta frågan om att stoppa vapen-

sändningarna, så gav jag en utförlig redovisning av regeringens ståndpunkt i mitt svar den 12 december förra året till herr Wedéns partikamrat herr Ullsten med anledning av dennes enkla fråga i ämnet. Vad jag då sade står sig alljämt. Som sammanfattning vill jag läsa upp de två sista styckena i svaret:

»Den insats som Sverige kan göra för att bistå Nigerias hårt prövade befolkning ligger på det humanitära planet. All erfarenhet säger oss att våra möjligheter att lämna fortsatt humanitär hjälp till den nödlidande befolkningen skulle försvåras eller rent av omintetgöras om Sverige tog initiativ som kunde framställas som politiskt kontroversiella. Vi har därför hittills konsekvent undvikit uttalanden eller ställningstaganden med politisk udd mot någon av parterna.

Sammanfattningsvis vill jag alltså säga, att ett initiativ av Sverige för att åstadkomma ett vapenembargo på Nigeria, inklusive utbrytarregionen Biafra, skulle vara en innehållslös gest. Den skulle inte ändra det nuvarande saken i fråga om vapenexport och inte heller gagna den nödlidande befolkningen. Däremot skulle ett sådant initiativ kunna skada våra fortsatta möjligheter att lämna humanitärt bistånd.»

Vad beträffar hjälpsändningarna kan jag meddela att de av den kyrkliga hjälpen — vad Sverige beträffar Svenska Lutherhjälpen — bedrivna hjälpflygningarna från ön San Thomé kraftigt utvidgats under de senaste veckorna. Utöver de sju flygplan som man tidigare disponerade har man nu fått ytterligare fem. Dessa har dubbel kapacitet, vilket innebär att man i stället för 100 ton per natt nu kan föra in 300 ton per natt, och man räknar med att siffran skall kunna höjas ytterligare. Vad beträffar den av det internationella Röda korset bedrivna verksamheten vet vi att denna beklagligtvis drabbades av en svår motgång när regeringen i Ekva-

Svar på fråga ang. initiativ av den svenska regeringen för att förbättra situationen i Biafra

torialguinea förbjöd IRK:s hjälpflygplan att starta från ön Fernando Poo, den mest praktiska utgångspunkten för en luftbro till Biafra. I likhet med vissa andra regeringar riktade även vi hänvändelser till Ekvatorialguineas regering för att stödja IRK:s ansträngningar att få till stånd en omprövning av förbudet. Tyvärr har någon ljusning härvidlag inte varit skönjbar. IRK har därför letat efter en ny bas, och man har nu funnit en sådan i Cotonou i Dahomey.

Med hänsyn till det mycket stora behovet i Biafra är enbart flygtransporter så som nu i mörker inte tillräckliga för att avhjälpa nöden. Förhoppningen har varit att man skulle kunna förmå bägge parter i konflikten att nå en överenskommelse — inte bara en principöverenskommelse utan en överenskommelse som kan tillämpas praktiskt — om inrättandet av en landkorridor respektive hjälpflygningar i dagsljus. I det pressmeddelande angående Biafracfrågan, som utsändes av de nordiska statsministrarna vid mötet i Stockholm den 19 januari, erbjuder de fyra nordiska länderna sina bona officia där est parterna skulle anse att detta skulle främja uppnåendet av detta humanitära syfte.

Jag kan tillägga det självklara att regeringen genom våra ambassader utomlands, särskilt ambassaderna i Lagos och Addis Abeba samt FN-representationen, noga följer utvecklingen i Nigeriakonflikten. I den mån på området för den humanitära hjälpen initiativ kan tas som är realistiska och ägnade att effektivisera hjälpen, så kommer regeringen att ta sådana initiativ.

Slutligen vill jag säga — som jag sade till herr Thylén den 3 december förra året i denna kammare — att regeringen kommer att fortlöpande och positivt bedöma de framställningar om bidrag av statsmedel för hjälpen till Nigeria och Biafra som görs av Svenska

röda korset, Lutherhjälpens och Rädda barnen. Hittills har sammanlagt 4 miljoner kronor utbetalats såsom statsbidrag till denna hjälp. I dagens konselj har regeringen beslutat om utbetalning av ytterligare sammanlagt 4,5 miljoner kronor. Totala statsbidraget hittills utgör alltså 8,5 miljoner kronor.

Vidare anförde:

Herr WEDÉN (fp):

Herr talman! Jag vill först säga att jag accepterar den kritik som låg i utrikesministerns uttalande att mitt spörsmål till honom helst borde ha fått formen av en interpellation.

Jag vill sedan framhålla att det naturligtvis är med stort intresse vi mottar beskedet i dag att regeringen ställt ytterligare 4,5 miljoner kronor till förfogande för hjälpen till Biafra. Jag instämmer också i utrikesministerns uttalanden beträffande den stora betydelsen av en landkorridor för den humanitära hjälpen. Och jag ser med tillfredsställelse på det initiativ som därvidlag tagits av de nordiska regeringarna. Självfallet måste emellertid ett sådant arrangemang, om det genomförs, omgärdas med sådana garantier — och det torde vara förutsättningen för att det skall komma till stånd — att korridoren inte blir en ytterligare möjlighet för den ena parten att penetrera den andra partens område militärt.

På två punkter skiljer sig emellertid mina uppfattningar tydligt från utrikesministerns. Utrikesministern säger att man vill undvika politiskt kontroversiella handlingar eller yttranden från den svenska regeringen. Jag vill ställa frågan, om det verkligen är politiskt kontroversiellt att söka ett avgörande genom förhandlingar och inte genom krig, d. v. s. att söka föra över uppgörelsen från slagfältet till förhandlingsbordet. Jag har svårt att föreställa mig

Svar på fråga ang. initiativ av den svenska regeringen för att förbättra situationen i Biafra

att detta kan betraktas som politiskt kontroversiellt.

Samma dag som utrikesministern i denna kammare i december förra året lämnade sitt svar till herr Ullsten, av den innebörden att några åtgärder eller initiativ från den svenska regeringen beträffande vapenembargot skulle kunna betraktas som politiskt kontroversiella, förekom det märkliga sammanträffandet att även den kanadensiske utrikesministern Mr Sharp gjorde ett uttalande i det kanadensiska parlamentet i denna fråga. Han meddelade att den kanadensiska regeringens hållning var att inga vapen borde sändas till Nigeria från något land. Såvitt jag vet har detta uttalande inte försvårat Kanadas deltagande i den humanitära hjälpen.

När det gäller Frankrike är det uppenbart att denna stat, även om franska företag är vapenleverantörer till Biafrasilan, gör stora insatser inom den humanitära hjälpen, såvitt jag förstår utan att möta nämnvärda hinder.

Ett par brittiska experter har framfört tankegången att man skulle försöka få till stånd en grupp, bestående dels av en representant för den etiopiska regeringen, dels av en representant för en afrikansk stat som har erkänt Biafra och en representant för en afrikansk stat som inte gjort det, för att söka initiera förhandlingar.

Det är klart att vapenembargot är ett svårt problem, men den brittiske utrikesministern har icke ställt sig principiellt avvisande — låt vara att han naturligtvis pekat på svårigheterna. Det är ju Storbritannien och Sovjetunionen som är huvudleverantörer på Lagosregeringens sida, Sovjetunionen vad beträffar flygplan och därtill hörande materiel. Jag skulle därför vilja tillåta mig att rikta den tillägsfrågan till utrikesministern, om han skulle kunna tänka sig att med den kanadensiska och den etiopiska regeringen sondera möjlighe-

terna att få till stånd förhandlingar, initierade av en grupp enligt den modell jag här kortfattat skisserat.

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena NILSSON:

Herr talman! Självfallet syftar jag inte, när jag talar om att vi inte ger oss in på politiskt kontroversiella spörsmål, på frågan om förhandlingar. Båda parter känner väl till att den svenska regeringen anser att konflikten bör lösas förhandlingsvägen.

Vad vapenembargot beträffar, så har vi inte officiellt givit oss in på det i annan mån än att både den brittiska och den sovjetiska regeringen känner till den svenska regeringens uppfattning om att vapen inte bör sändas till stridsområdet. Om vi skulle vidtaga en mera spektakulär åtgärd kunde man frukta att regeringen i Lagos — det vet vi på grund av de rapporter vi har därifrån — skulle lägga hinder i vägen för de humanitära sändningar som Sverige genomför till stridsområdet.

När det gäller frågan om att få till stånd medlingskontakter är det alldeles klart att den etiopiska regeringen vidtagit åtgärder. Man anser att det är den afrikanska organisationen som skall träda till för att få till stånd en fredlig uppgörelse, och man vill inte ha någon inblandning utifrån — d. v. s. man vill inte att vi från Europa skall blanda oss i detta. Det är därför som vi begränsat vårt handlande till kontakter med den etiopiska regeringen för att försöka påskynda åtgärder från dess sida i syfte att få till stånd förhandlingar.

Den svenska regeringen har sålunda gjort allt vad man rimligtvis kan begära för att även bidra till en politisk förhandlingslösning av konflikten i Nigeria.

Herr WEDÉN (fp):

Herr talman! Låt mig först bara än en gång hänvisa till de exempel som jag

Svar på fråga ang. initiativ av den svenska regeringen för att förbättra situationen i Biafra

gav på att varken franska eller kanadensiska humanitära åtgärder såvitt jag förstår har hindrats i större utsträckning än humanitära åtgärder från andra länders sida genom de positioner som den franska och den kanadensiska regeringen har intagit när det gäller vapenfrågan och som ju är inbördes motsatta. Men är det ändå inte klart, herr utrikesminister, att det kan finnas ett samband mellan möjligheterna att få till stånd förhandlingar och den aktivitet som kan utvecklas när det gäller ett vapenembargo eller — om man vill ta ett blygsammare steg — en successiv nedtrappning av vapenleveranserna? Det gäller naturligtvis i så fall främst den sida som är militärt överlägsen, som ju Lagossidan är.

Jag tror inte, herr talman, att det skulle vara alldeles gagnlöst om den svenska regeringen även härvidlag tog någon kontakt med den kanadensiska regeringen — vid sidan av de goda kontakter som jag utgår från att svenska regeringen har med den brittiska regeringen — eftersom Kanada intar en framskjuten plats inom samväldet.

Sedan vill jag tillägga att Storbritannien har många vänner här i landet och att många av dem oroas över att Storbritannien glidit in i ett sådant läge att dess vapensändningar kan försvåra möjligheterna att flytta konflikten från slagfältet till förhandlingsbordet.

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena NILSSON:

Herr talman! För det första vill jag ännu en gång understryka att det varken är den brittiska eller sovjetiska regeringen obekant att den svenska regeringen anser att man bör tillämpa vapenembargo när det gäller Nigeria. För det andra vill jag påpeka att i fråga om Kanada och Frankrike, som enligt herr Wedén mera klart har uttalat en ståndpunkt beträffande önskvärdheten av ett sådant vapenembargo, har ingenting

hittills inträffat. Vapentillströmningen har snarast ökat under den senare tiden jämfört med tidigare.

Därtill vill jag fästa herr Wedéns uppmärksamhet på att de afrikanska staterna beträffande ett ingripande från deras sida anser att det här skall komma en uppgörelse till stånd som innebär att Nigeria inte delas, eftersom samma problem möter i varje ny afrikansk stat. Typiskt är exempelvis ett uttalande av general Mobuto i Kongo: Om Biafra bryter sig ut ur Nigeria kan detta innebära att Kongo får 299 nya stater. Detta är också anledningen till att 33 av de nya afrikanska staterna ställt sig på den federala regeringens sida och endast fyra försiktigt slutit upp på den s. k. Biafraregeringens sida.

Därmed får man en bild av hur invecklat problemet i själva verket är. Då är det meningslöst att vi här i svenska riksdagen skall kringgå problemen och hänge oss åt något som helst önsketänkande.

Herr WEDÉN (fp):

Herr talman! Jag är väl medveten om det problem som utrikesministern talade om när han här vidgade debatten. Jag har inte tagit någon ställning till detta problem. Det föresvävar mig att det kanske vore lyckligt, om inte heller den svenska regeringen toge någon definitiv ställning till det. Därför tillät jag mig att ge ett försiktigt förord för den modellen att den grupp som verkligen skulle kunna åstadkomma något skulle vara afrikansk under etiopisk ledning och innehålla representanter dels från ett afrikanskt land som erkänt Biafra, dels från ett som icke gjort det.

Jag kan bara konstatera, herr talman, att jag måste beklaga att utrikesministern — såvitt jag förstår — intar en helt negativ ståndpunkt när det gäller en ökad aktivitet från svenska rege-

Svar på fråga ang. initiativ av den svenska regeringen för att förbättra situationen i Biafra

ringens sida för att tillvarata de visserligen små men dock möjligheter som kan finnas att få till stånd en minskning av de enligt utrikesministern nu ökande vapensändningarna till Nigeria och Biafra.

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena NILSSON:

Herr talman! Herr Wedén inkasserar något som han icke kan utläsa ur mitt anförande. Han talar om att den svenska regeringen även i fortsättningen skulle vara passiv, som han uttryckte det.

I själva verket har vi följt utvecklingen i Förenta Nationerna. Vi har varit i kontakt med generalsekreteraren för att få åtgärder till stånd. Vi har varit i kontakt med den etiopiska regeringen och hemställt om att denna skulle aktivisera sina ansträngningar för att få till stånd en medling i Nigeriakonflikten.

Det är den ena sidan av saken, och vi tänker fortsätta med detta. Men om herr Wedén stämplar detta såsom inaktivitet, förstår jag inte vad han menar.

Den andra ståndpunkt som vi intar är att vi inte skall vidta några åtgärder som riskerar den humanitära hjälpen, ty det blir då fråga om att människoliv i hundratusental offras. Skall vi offra dessa människoliv för nöjet att spektakulärt vara mera aktiva i den anda som herr Wedén företräder?

Regeringen har hittills anslagit 8,5 miljoner kronor för humanitär hjälp, allt som man begärt från hjälporganisationernas sida. Vi handlar även i politiskt avseende i samarbete med dessa hjälporganisationer, och de är verkligen på grund av sina humanitära strävanden fullt ense med oss om att man inte skall vidta sådana åtgärder som kan äventyra denna humanitära verksamhet. Det är allt vad den svenska regeringen befärlitar sig om.

Herr WEDÉN (fp):

Herr talman! Vi är medvetna om den aktivitet som den svenska regeringen har utvecklat när det gäller den humanitära aspekten. Det var inte alls om den jag talade, utan om frånanon av aktivitet i fråga om möjligheterna att åstadkomma ett vapenembargo. Utrikesministern säger i sitt svar att varje initiativ från Sverige för att få ett sådant till stånd skulle vara en innehållslös gest. Jag tillåter mig betvivla att detta är fullständigt riktigt, men det är oneligen ett uttryck för en inaktiv hållning. Ligger det inte, herr utrikesminister, sannolikt så till att om man inte åstadkommer någonting på vapenområdet, upphör problemet att existera genom att det sorgliga kriget drivs till sin slutpunkt på ett ganska fruktansvärt sätt?

Tiden är alltså knapp även när det gäller möjligheten att verka på vapenområdet.

Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena NILSSON:

Herr talman! Det verkar i och för sig ganska hopplöst att fortsätta denna diskussion. I mitt senaste anförande har jag redogjort för alla de åtgärder som vi har vidtagit för att rikta uppmärksamheten på vår syn på konflikten i FN, i London, i Moskva och i Addis Abeba. Jag kan försäkra, herr Wedén, att om den svenska regeringen genom ett ingripande skulle kunna åstadkomma ett omedelbart vapenstillestånd, skulle vi ha ingripit i dag.

Vad vi i själva verket har gjort är att vi har undvikit sådana spektakulära åtgärder som herr Wedén och folkpartiet tycks vara ute efter. Det anser vi vara demonstrationspolitik och innehållslösa gester, och vi vill inte genom sådana gester riskera den svenska humanitära hjälpen till den svältande befolkningen i Biafra och Nigeria. Detta stämplar herr Wedén som inaktivitet,

Svar på fråga ang. olägenheterna av dröjsmål med beslut om existensminimum i vissa skatteärenden

men vi anser det vara en påtaglig, humanitärt betonad aktivitet, som samtidigt naturligtvis också har ett politiskt syfte. På lång sikt anser jag det nämligen vara fruktansvärt om detta krig fortsätter. Det kommer att framkalla ett vitglödigt hat mellan de stridande. Därför är det ur alla synpunkter klart att vapenstillestånd och fredsförhandlingar är den bästa utvägen, men i avvaktan därpå måste vi bedriva den humanitära verksamheten för att rädda människoliv.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 6

Svar på fråga ang. olägenheterna av dröjsmål med beslut om existensminimum i vissa skatteärenden

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet STRÄNG, som yttrade:

Herr talman! Herr Sjöholm har frågat mig vilket råd jag vill ge alla dem som i dessa dagar på grund av avdrag för kvarstående skatt och i avvaktan på att beslut om existensminimum kan erhållas från lokala skattemyndigheten saknar medel till sitt uppehälle.

Lokal skattemyndighet skall författningsenligt meddela beslut om existensminimum senast tio dagar efter det ansökan härom har inkommit till myndigheten. Arbetsgivaren skall tillämpa beslutet senast vid det avlöningstillfälle som inträffar sedan en vecka förflutit från det han fick del av beslutet. Har arbetsgivaren dragit av för stort belopp, skall han skyndsamt återbetala till den skattskyldige vad som innehållits för mycket.

Vidare anförde:

Herr SJÖHOLM (fp):

Herr talman! Jag ber att få tacka för svaret, som egentligen inte var något

svar på min fråga. Det börjar bli betänkligt att statsråden nonchalerar själva frågeställningen. Jag frågar finansministern vilket råd han vill ge alla dem som nu inte har någonting att leva av, och de är många, men finansministern svarar med att redogöra för hur systemet verkar. Det är ju just systemets verkningar som gör frågeställningen aktuell.

Detta system är alltför brutalt, särskilt i ett så välordnat folkhem som vårt. Det finns många människor som inte får ut ett öre av sin lön, och om de försöker låna pengar hos socialvården blir de avvisade. Det problemet kan man inte lösa bara genom att redogöra för hur systemet fungerar.

Jag har en gång från denna talarstol föreslagit att vi skulle ha ett existensminimum som var en gång för alla vedertaget och som arbetsgivarna alltid skulle iaktta. Det skulle inte innebära någon olycka — pengarna kommer inte därmed ur hanteringen; det enda som kan hända är att de hamnar hos exekutionsverket, och där är de i goda händer som finansministern vet.

Hur skall de klara sig som inte är veckoavlönade och som inte får ut ett enda öre av sin lön? Av finansministerns svar framgår att det kan ta upp till tre veckor innan vederbörande får ut någon lön. Dessutom är det så att de lokala skattemyndigheterna numera i regel inte hinner meddela beslut inom de stipulerade tio dagarna, utan denna tid överskrids.

Detta är faktiskt en allvarlig fråga, och finansministern har inte svarat på den.

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet STRÄNG:

Herr talman! Om herr Sjöholm är missnöjd med svaret kan jag bara hänvisa till frågans formulering. Herr Sjöholm har en benägenhet att ställa frågor som inte kan besvaras på annat sätt

Svar på fråga ang. befrielse från aktievinstbeskattning vid fusion mellan företag

än med en redovisning av de lagar och förordningar som gäller. Därmed görs vederbörande uppmärksam på de lagenliga möjligheter som finns ifall han själv inte haft reda på dem. Om det är fel på lagstiftningen kan man sedan rikta uppmärksamheten på det.

Sedan jag under de senaste veckorna framträtt i olika sammanhang, även i massmedia, har jag uppvaktats av ett oändligt antal människor som sagt: »Jag har inga pengar. Vad skall jag leva av?» Det finns inget standard svar på en sådan fråga. Man får tala med vederbörande, fråga honom vad han har gjort och vad det finns för möjligheter, och sedan får svaret individualiseras med hänsyn till omständigheterna. En del människor som lever under sådana förhållanden att de inte kommer upp till existensminimum bör följaktligen göra framställning om att få behålla mer av sin lön. Inom tio dagar skall de erhålla ett svar på sin framställning. Får de inte det kan man ge dem rådet: Tag ny kontakt med den lokala skattemyndigheten och fråga varför de inte svarat! Det kan ju tänkas att en person har ett så gott förhållande med arbetsgivaren att han kan få förskott på lönen, om arbetsgivaren sätter värde på honom som arbetare, tills det har gått tre veckor då den lokala skattemyndigheten något försenat lämnar svar.

Standardiserade svar för hela den skala av olika individuella problem som möter i det praktiska livet är inte möjligt att ge, och det borde måhända herr Sjöholm utifrån sin praktiska verksamhet känna till.

Herr SJÖHOLM (fp):

Herr talman! Finansministern anser att jag ställer frågor som inte går att besvara. Det hederligaste vore ju då att finansministern sade: »Denna fråga kan jag inte svara på.» Det hade jag varit mer tillfredsställd med än med en redogörelse för någonting som jag känner till förut. Om någon ställer en fråga som

inte går att besvara bör vederbörande statsråd säga det; så borde frågeinstitutet fungera.

Finansministern var emellertid inne på en tanke som jag anser riktig och som jag gärna hade sett att finansministern hade utvecklat: att det är lagstiftningen som är felaktig. Ändrar man lagstiftningen, så ändrar man ju förhållandena för alla. Det är den vägen jag skulle vilja råda finansministern att gå: Ändra lagstiftningen i den riktning som jag föreslog i mitt förra anförande!

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet STRÄNG:

Herr talman! Naturligtvis är jag för vänlig mot herr Sjöholm. Jag skulle kunna brutalisera mitt svar och säga: Herr Sjöholm har en benägenhet — han är rätt ensam därom — att ställa frågor på en sådan nivå att varken jag eller någon annan kan svara på dem. Detta har herr Sjöholm nu tvingat mig att säga.

Herr SJÖHOLM (fp):

Herr talman! Jag uppfattar inte finansministern som en brutal person — i synnerhet inte när jag läser i bladen att finansministern i Börssalen i Göteborg har blivit hedrad med benämningen charmtroll. Men jag är inte säker på att de människor som nu inte har någonting att leva av är benägna att använda samma beteckning — de kanske tar bort prefixet i ordet.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 7

Svar på fråga ang. befrielse från aktievinstbeskattning vid fusion mellan företag

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet STRÄNG, som yttrade:

Svar på fråga ang. befrielse från aktievinstbeskattning vid fusion mellan företag

Herr talman! Herr Hermansson har frågat mig om vilka skälen är till att regeringen befriat vissa aktieägare från aktievinstbeskattning i samband med fusion mellan företag.

Skälen för sådan skattebefrielse anges i proposition nr 1966:90 som godkänts av riksdagen. Där uttalas att möjlighet bör finnas att befria från aktievinstbeskattning i de fall, då beskattning kan anses hindra en från allmänna synpunkter önskvärd strukturrationalisering. Enligt propositionen bör dispens från beskattning inte medges i alla de fall då försäljningen leder till att två företag sammanslås, utan fråga bör vara om en bedömning från fall till fall. Dispensregeln gäller vidare endast vinster som beräknas enligt schablon, d. v. s. då aktier innehafts under minst fem år.

Vid befrielse från aktievinstbeskattningen har dessa kriterier följts.

Vidare anförde:

Herr HERMANSSON (vpk):

Herr talman! Jag tackar för svaret, som återger vad som sägs i kommunal-skattelagen. Men frågan är hur dess regler tillämpas och om inte tillämpningen ibland får orimliga konsekvenser. Som illustration härtill kan vi tänka oss följande fall.

Finanshuset W äger de avgörande aktieposterna i två företag i en populär bransch — vi kan kalla dem SA och SC. Av vissa skäl vill man ytterligare centralisera sitt grepp över företagen och beslutar att slå ihop dem. Formellt går det till så, att aktieägarna i SC för varje femtal aktier erhåller tre aktier i SA. Fem aktier i SC var före beskedet om transaktionen värda något under 800 kronor, medan tre aktier i SA var värda nära 950 kronor. Efter offentliggörandet om affären ökade aktierna i SC omedelbart med cirka 20 kronor per styck. En person som innehade låt oss säga 35 688 aktier i SC kunde omedelbart notera en förmögensvinst på

över 700 000 kronor. Om han själv suttit med i förhandlingarna, kom detta naturligtvis inte som någon överraskning. Andra personer och grupper som avgjorde affären har erhållit miljonvinster. Nu har aktierna i SA, sedan transaktionen blev bekant, ökat med 23 kronor per styck och aktierna i SC med 42 kronor. Det innebär att den tidigare kursskillnaden på cirka 30 kronor per SC-aktie försvunnit — fem aktier i SC och tre i SA noteras i omkring 1 000 kronor.

Är det enligt finansministerns mening i ett sådant fall, som jag här konstruerat med hjälp av vissa data ur tidningspressen, verkligen befogat att regeringen befriar aktieägarna i SC från skatt på den favör som de erhåller i och med aktieutbytet? Kan man i ett sådant fall verkligen tala om en transaktion som skulle vara »önskvärd från allmän synpunkt»? Detta är bakgrunden till min fråga.

I svaret påpekas också att enligt den lag som gäller bör det göras en bedömning från fall till fall. Detta måste betyda att det kan tänkas sådana fall där skattebefrielse inte rimligen skall förekomma.

Chefen för finansdepartementet, herr statsrådet STRÄNG:

Herr talman! Det kan mycket väl tänkas sådana fall där skattebefrielse inte bör förekomma. Jag kan säga rent generellt att en minoritet av framställningarna bifalles och en majoritet avslås, men finns de i lagstiftningen angivna och av riksdagen mycket enhälligt sanktionerade kriterierna har regeringen bifallit en framställning.

Herr Hermansson har varit så till den grad hänsynsfull att han inte vill tala om Scania och SAAB när han åberopar ett speciellt fall, utan han ger dem täcksignaturer.

Sammanslagningen av dessa båda bilföretag gör att de gemensamt kan satsa sina krafter på forskning, utveckling

Svar på fråga ang. den ökande arbetslösheten i Norrbotten

och framtidsarbete. De är verksamma på en marknad där konkurrensen förmodligen är hårdare än på de flesta andra områden. De skall kämpa med enormt mycket större och i ekonomiskt avseende bättre och mera välkonsoliderade företag — jag erinrar om Volkswagen, Fiat och Citroën — som nu har gått tillsammans — och General Motors. Det lilla Sverige har alltså här gett sig in på ett område där den verkligt fräna och hårda konkurrensen gäller. Hitintills har vi gjort det med framgång och skall väl lyckas även i fortsättningen. Men då gäller det att samla krafterna. Kanske vore det till och med önskvärt att samla dem i ännu större utsträckning än hitintills, men därom har jag för dagen ingen uppfattning.

Om man tänker litet grand på framtiden är det också riktigt med en fusion i detta fall. Sammanslagningen ger större möjligheter att konkurrera på världsmarknaden, där bilindustrins produkter i väsentlig utsträckning skall avsättas.

När läget är detta finns också kriterierna för befrielse från aktievinstbeskattning. Svårare är inte det problemet.

Vill man sedan ta upp en diskussion om de senaste månadernas mycket förunderliga kursutveckling så är det en fråga för sig. Jag har ett minne av att en ledamot av denna kammare riktat en interpellation till mig just på den punkten, och när svaret på den lämnas får vi väl tillfälle att i en litet utförligare interpellationsdebatt ventilera de problemen. Men det är en annan fråga, som inte har med kriterierna för fusion att göra.

Herr HERMANSSON (vpk):

Herr talman! Det för naturligtvis mycket långt att ta upp en konkret diskussion huruvida det fall jag syftade på innebär en strukturrationalisering som är önskvärd från allmän synpunkt, så som det står i lagen. Här kan naturligt-

vis olika meningar anföras. Enligt en finansministern närstående person rör det sig framför allt om en transaktion inom finanshuset Wallenberg. Frågan är också, om sammanslagningen skulle ha skett om aktieägarna inte hade fått denna skattebefrielse. Jag har inte sett något bevis för det.

Men till frågan om fusioner och sammanslagningar av företag vill jag säga att jag känner till tidigare fall då just finanshuset Wallenberg genomfört dylika transaktioner på ett sätt som medfört stora förmögenhetsvinster, samtidigt som det är synnerligen ovisst om någon rationalisering i ordets egentliga mening skett. Det är inte säkert att det blir en verklig rationalisering därför att man slår ihop två stora företag. Sakkunniga personer anser att det sammanslagna företaget snarast fungerar sämre.

Det avgörande i min fråga är emellertid, om det verkligen är befogat att ge skattebefrielse för de stora aktieägare som fått en betydande vinst — på fackspråket heter det visst bonus eller favör — i samband med sammanslagningen av SAAB och Scania-Vabis. Jag anser det inte. Detta måste man låta ingå i den allmänna fråga som finansministern också snuddade vid. Vad som bör ske nu är inte att undantag från skatt ges till stora aktieägare, utan i stället att aktievinstbeskattningen skärpes. Riksdagen får också tillfälle att ta ställning till sådana förslag, som är motiverade just av vad finansministern kallade den förunderliga utvecklingen på aktiebörsen under de senaste tolv månaderna.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 8

Svar på fråga ang. den ökande arbetslösheten i Norrbotten

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för inrikesdepartementet, herr statsrådet HOLMQVIST, som yttrade:

Svar på fråga ang. den ökande arbetslösheten i Norrbotten

Herr talman! Fru Marklund har frågat, vilka åtgärder regeringen avser vidtaga med anledning av de nya, alarmrande siffrorna för arbetslöshetens ökning i Norrbotten.

Sysselsättningssituationen är alltså otillfredsställande i Norrbotten. De arbetsmarknadspolitiska åtgärderna kommer därför att intensifieras ytterligare i länet. Arbetsmarknadsstyrelsen har i detta syfte i första hand beslutat att omdirigera en del beredskapsarbeten från södra och mellersta delen av landet till Norrbotten och till övriga skogslän. Samtidigt fortsätter strävandena att genom mera långsiktiga lokaliseringspolitiska åtgärder skapa nya bestående arbetstillfällen.

Vidare anförde:

Fru MARKLUND (vpk):

Herr talman! Jag ber att få tacka inrikesministern för svaret på min fråga.

På en konferens i onsdags, där jag tog del av informationer om de handikappades situation på arbetsmarknaden, föresvävade det mig en stund att hemvist i Norrbotten måhända också kunde betraktas som ett handikapp i detta avseende, men jag vill inte hårdra resonemanget. Norrbottningen har »tack vare» de rörlighetsfrämjande åtgärderna möjlighet att flytta på sig och få arbete någon annanstans. Det finns ju — det får vi ofta upplysning om — orter där antalet lediga arbetstillfällen är större än antalet registrerade arbetslösa.

Jag har naturligtvis ingenting emot rörlighet på arbetsmarknaden i och för sig, men varför rörlighet bara i en riktning, och varför bara av arbetskraft? Man måste väl kunna tänka sig att också flytta på industrierna.

De siffror över antalet arbetslösa i Norrbotten som utgjorde den direkta anledningen till min fråga till inrikesministern visar att Norrbotten befinner sig i en fördjupad sysselsättnings-

kris och att situationen successivt försämras. Arbetslösheten är den värsta sedan 1959. Till siffran 5 501 för arbetslösa i Norrbotten, som innebär en ökning sedan samma tid i följd med 610 personer, måste också läggas de kvinnor och ungdomar som svarar för den dolda arbetslösheten.

Inrikesministern säger nu i svaret att man fortsätter strävandena att skapa nya och bestående arbetstillfällen. Jag tackar för den upplysningen, men jag finner fortfarande anledning att efterlysa ett mera samlat grepp för att engagera staten för en planmässig industrilokalisering i Norrbotten. De tidigare försummelserna är påtagliga — det ger de här siffrorna eftertryck åt, och de ger också eftertryck åt kravet på en medveten näringspolitik i Norrbotten.

Chefen för inrikesdepartementet, herr statsrådet HOLMQVIST:

Herr talman! Jag undrar om sysselsättningsförhållandena i Norrbotten på lång sikt kan tas upp till diskussion inom ramen för en enkel fråga. Fru Marklund hade ju tillfälle att för bara två månader sedan föra en lång interpellationsdebatt med min företrädare som inrikesminister, där han redogjorde för hela den långa rad av åtgärder som staten har vidtagit för att främja sysselsättningen i Norrbotten.

Den förteckningen var synnerligen imponerande. Jag har inte anledning i dag att upprepa den. Jag skulle bara vilja tillägga, att även sedan det materialet insamlades har stödgivningen fortsatt. Under det senaste halvåret har det givits stöd till ytterligare sex företag, och sysselsättning kan sägas ha beretts åt ett hundratal arbetare. Detta var inte med i den redogörelse som inrikesministern tidigare lämnade. Självfallet måste man — det är också utgångspunkten för de åtgärder som arbetsmarknadsstyrelsen och andra vidtar — satsa även framöver, kanske star-

Svar på fråga ang. åtgärder för att främja sysselsättningen inom ängelholmsområdet

— Svar på fråga ang. arbetslöshetsunderstöd till fiskare i vissa fall

kare än hittills, på att försöka lösa de kvarstående problemen i Norrbotten och i skogslänen över huvud taget.

Fru MARKLUND (vpk):

Herr talman! Det är naturligtvis alldeles riktigt som inrikesministern säger att jag helt nyligen har dryftat dessa frågor i en interpellationsdebatt med den förre inrikesministern. Jag har bara velat använda detta frågeinstitut till att mot bakgrunden av de siffror som Norrbottens länsarbetsnämnd nyligen har presenterat ytterligare belysa behovet av en starkare satsning från statsmakterna för att lösa de här arbetslöshetsproblemen och för att lösa dem långsiktigt. Att vi inte i dag kan ta en debatt om de långsiktiga projekten är jag fullt på det klara med.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 9

Svar på fråga ang. åtgärder för att främja sysselsättningen inom ängelholmsområdet

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för inrikesdepartementet, herr statsrådet HOLMQVIST, som yttrade:

Herr talman! Herr Gustavsson i Ängelholm har frågat vilka åtgärder jag avser vidta i syfte att främja sysselsättningen i ängelholmsområdet, där ca 160 anställda nu drabbats av nedläggningsvarsel.

Det är för närvarande en betydande efterfrågan på arbetskraft i västra Skåne. Omplaceringsmöjligheterna förefaller därför vara goda för en stor del av de arbetstagare som berörs av den varslade industrinedläggelsen. Vissa åtgärder har redan vidtagits för att underlätta omplaceringen. Sålunda har arbetsförmedlingen i Ängelholm förstärkts. Vidare har arbetsmarknadssty-

relsen beslutat medge att lokaler för hantverk och mindre industri får uppföras som beredskapsarbete för en kostnad av 800 000 kronor. Dessutom har undersökningar påbörjats om möjligheterna att vid behov anordna ytterligare beredskapsarbeten i staden.

Vidare anförde

Herr GUSTAVSSON i Ängelholm (s):

Herr talman! Jag ber att till inrikesministern få framföra ett tack för det svar jag erhållit. Som framgår av svaret har man redan hunnit vidta vissa positiva åtgärder i detta fall, men ändå inget det bekymmer. Det är dock 160 anställda med familjer som blir friställda och förlorar sin inkomst.

En stor del av dessa inkomstagare är i den åldern då de har svårt att få sysselsättning inom andra områden. De är yrkesarbetare och har sysslat med läder i över 40 år. De är nu uppe i 60-årsåldern, och det torde vara ganska svårt att omskola dem.

Jag förstår dock genom svaret att inrikesministern är positivt inställd, och jag tror att jag kan förvänta, att han gör vad på honom ankommer.

Jag ber än en gång att få tacka för svaret.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 10

Svar på fråga ang. arbetslöshetsunderstöd till fiskare i vissa fall

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för inrikesdepartementet, herr statsrådet HOLMQVIST, som yttrade:

Herr talman! Herr Berndtsson har frågat, om jag vill medverka till att svenska yrkesfiskare anslutna till Sveriges fiskares erkända arbetslöshetskassa också kan erhålla arbetslöshetsunderstöd, då de på grund av långvariga

Svar på fråga ang. pensionärs inbetalning av kvarskatt

stormperioder tvingas ligga överksamma i norska eller danska hamnar.

Jag har från arbetsmarknadsstyrelsen inhämtat att styrelsen beslutat att tills vidare medge medlemmarna i Sveriges fiskares erkända arbetslöshetskassa rätt till s. k. självdeklaration angående arbetslöshet för tid, då de på grund av väderleksförhållanden tvingas att ligga i nordiska hamnar utan möjlighet att bedriva fiske. Kassan har att med ledning av detta beslut pröva ersättningsfrågorna i enlighet med bestämmelserna om erkända arbetslöshetskassor. Tolkningen av dessa bestämmelser ankommer på arbetsmarknadsstyrelsens försäkringsdelegation. En framställning från kassan i den berörda frågan har den 30 januari kommit in till arbetsmarknadsstyrelsen.

Jag anser mig i detta läge böra avvakta kassans och arbetsmarknadsstyrelsens vidare åtgärder.

Vidare anförde

Herr BERNDTSSON (fp):

Herr talman! Jag skall be att få tacka statsrådet för detta svar. Jag vill även uttrycka den förhoppningen, att vi vid den fortsatta behandlingen av frågan — det gäller ändring av kassans stadgar — får en positiv lösning. Då min fråga ställdes för en vecka sedan var läget mycket bekymmersamt, men det har som väl är ändrats till det bättre.

Jag tackar än en gång för svaret.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 11

Svar på fråga ang. pensionärs inbetalning av kvarskatt

Ordet lämnades på begäran till

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ASPLING, som yttrade:

Herr talman! Herr Westberg i Ljus-

dal har frågat om jag anser det vara tillfredsställande »att en pensionär skall betala minst halva kvarskatten före den 10 januari för att erhålla sin pension den 15 januari, om han själv betalar sin kvarskatt».

För januari utbetalas folkpension och ATP utan avdrag för eventuell kvarskatt. Avdrag för kvarskatt görs av riksförsäkringsverket — med ledning av uppgifter från skattemyndigheterna — med början i februari under en två- eller fyramånadersperiod. Den som vill betala kvarskatten själv kan göra det. I så fall skall pensionären sända en uppgift om skatteinbetalningen till riksförsäkringsverket senast den 10 januari. Skulle man flytta fram denna tidpunkt, löper man risken att sådana pensionärer som redan har betalat sin kvarskatt också får ett kvarskatteavdrag i februari.

Vidare anförde:

Herr WESTBERG i Ljusdal (fp):

Herr talman! Jag ber att få tacka socialministern för svaret på min fråga.

Emellertid var det så till vida knappast ett direkt svar på frågan, som han inte lämnade något besked om huruvida han fann ifrågavarande ordning tillfredsställande eller inte utan enbart hänvisade till gällande bestämmelser. Enligt dessa måste man ju betala kvarskatten före den 10 januari, om man vill betala den själv, för att man skall kunna få pensionen utbetalad den 15 januari. Det var det förhållandet som jag undrade om statsrådet fann tillfredsställande.

Jag tycker att man skulle kunna framflytta datum för inbetalningen av kvarskatten, så att man hade pensionen att tillgå, när man skulle betala den. Det vore enligt min mening en lyckligare ordning. Det borde inte möta något hinder att genomföra en sådan ändring, när vi nu får veta, att man under januari månad inte tar ut någon kvar-

Svar på fråga ang. utbyggnad av fritidshemmen

skatt utan att detta sker först i februari. Under sådana förhållanden skulle man ju utan svårighet kunna flytta fram datum för inbetalningen t. ex. till den 1 februari.

Chefen för socialdepartementet, herr statsrådet ASPLING:

Herr talman! Ingen tvingar någon pensionär att betala kvarskatten före den 10 januari, utan pensionärerna har liksom andra skattebetalare möjlighet att under en fyramånadersperiod få kvarskatten betald genom avdrag vid pensionsutbetalningarna. Sådana skatteavdrag görs för en pensionär under tiden februari—maj, medan för en vanlig löntagare motsvarande kvarskatteavdrag sker under tiden januari—april.

Låt mig också, herr talman, göra ett annat påpekande. Enligt vad jag inhämtat från riksförsäkringsverket är det av tekniska skäl inte möjligt att flytta fram tidpunkten till efter den 10 januari. Denna förberedelse tid är erforderlig för databehandlingen av pensionsutbetalningarna. Man skall komma ihåg att riksförsäkringsverket varje månad har att göra 1 300 000 pensionsutbetalningar.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 12

Svar på fråga ang. utbyggnad av fritidshemmen

Ordet lämnades på begäran till

Statsrådet fru ODHNOFF, som yttrade:

Herr talman! Fru Ekroth har frågat, om jag kan redogöra för de planer som föreligger beträffande de närmaste årens utbyggnad av fritidshemmen.

Socialstyrelsen har genom en enkät i september 1968 samlat in uppgifter om kommunernas utbyggnadsplaner för barnstugeverksamheten för de närmaste åren. På grundval av dessa uppgif-

ter bör man kunna räkna med att antalet platser i fritidshem kommer att öka med omkring 700 under innevarande budgetår och med mellan 1 000 och 1 500 under vart och ett av de följande två budgetåren. Det skulle innebära att antalet platser i fritidshem ökar från omkring 4 500 i juli 1968 till närmare 8 000 år 1971. Fritidshemsverksamhet finns för närvarande organiserad i ett femtiotal kommuner. Utbyggnadsplaner redovisas av omkring hälften av dessa kommuner och dessutom av ett tjugotal kommuner som nu inte har något fritidshem.

Enligt direktiven till den under förra året tillsatta barnstugeutredningen skall denna utredning undersöka olika åtgärder för att åstadkomma en ökad organiserad fritidsverksamhet för barn i skolåldern.

Vidare anförde:

Fru EKROTH (s):

Herr talman! Jag ber att få tacka statsrådet Odhnoff för svaret på min fråga. Den var föranledd av att jag funnit att tillväxttakten i utbyggnaden av fritidshemmen under de senaste åren har varit ringa eller nästan obefintlig. Detta har oroat mig mycket, och jag har också fått bekräftelse på att det förhåller sig på detta sätt genom statsrådets svar.

Under det senaste året har det börjat röra på sig något litet. Under budgetåret 1967/68 tillkom ungefär 850 platser i fritidshem. Som jämförelse kan nämnas att 4 900 platser tillkom på daghemmen.

Varje år lämnar ett stort antal barn daghemmen för att börja skolan, och det är då fritidshemmen kommer in i bilden. Många mödrar tvingas avbryta ett yrke eller eventuellt en fortsatt utbildning för att de inte har någonstans att lämna barnen när skolan börjar. Under barnens första skolår är skoltiderna mycket oregelbundna, och till

Svar på fråga ang. utbyggnad av fritidshemmen

detta kommer att barn som den ena dagen lämnar en skyddad tillvaro i daghemmen dagen därpå inte har någonstans att ta vägen. På fritidshemmet skall modern kunna lämna barnet på morgonen. Man skall ta hand om barnen, ge dem mat på dagen, de skall få komma dit under alla raster och leka, de skall få hjälp med läxläsning, och det skall fungera som ett hem för barnen.

Hur blir det nu med de barn som inte har någonstans att ta vägen? Hur klarar sig en sjuåring? Vem som helst kan väl räkna ut hur det blir. För alla de mödrar, framför allt de ensamstående, som tvingas utföra sitt arbete blir det bekymmersamt att inte veta var de har sina barn. Många barn måste också leva på torrskaffning därför att alla kommuner inte har fullt utbyggd skolmåltidsverksamhet.

Erfarenheterna av de nya statsbidragsbestämmelserna är utan tvivel mycket goda, men kommunerna har inte tagit vara på dem när det gäller fritidshemmen. Man räknar med att nästa budgetår skall det finnas 34 000 daghemplatser, men antalet platser i fritidshemmen kommer endast att bli ungefär 7 000, alltså endast en femtedel av daghemplatserna. Den kraftiga satsningen på daghemmen är naturligtvis nödvändig, det råder ingen tvekan om den saken. Nuvarande disproportion beror väl också på att driftbidragen till daghemmen är betydligt större än driftbidragen till fritidshemmen, ett förhållande som jag tror att man behöver titta närmare på och rätta till.

Fritidshemmen är en ganska ny institution, som på många håll är helt oprövad. Det framgår ju också av statsrådets svar. Vi behöver alltså sätta in en upplysningsverksamhet. Vi har visserligen redan en vandringsutställning, »Bygga för barn», och på länsplanet har vi en organisation med uppgift att driva dessa frågor framåt, men jag undrar om inte dessa länsorganisationer

skulle kunna göra mera för att sprida upplysning på detta område så att flera fritidshem kommer till stånd.

Jag tackar än en gång för svaret som jag fått, och jag hoppas också att statsrådet genom socialstyrelsen och på annat lämpligt sätt hjälper till, så att det verkligen blir en puff framåt och sker litet mera på detta område.

Statsrådet fru ODHNOFF:

Herr talman! Jag vill understryka att det är riktigt att utbyggnadstakten har legat på en låg nivå, men den börjar öka. Det finns flera orsaker till att fritidshemsverksamheten hittills haft en relativt liten omfattning. Jag tror att den ringa utbyggnadstakten inte minst beror på att många föräldrar tydligen inte upplever en organiserad fritidsverksamhet för barn i lägre skolåldern som nödvändig på samma sätt som tillsyn av förskolebarn. Beträffande den senare verksamheten har en mycket stark föräldraopinion varit med och drivit på utbyggnaden ute i kommunerna.

Den upplysningsverksamhet som här efterlyses behöver bedrivas med sikte på både kommuner och föräldrar. Jag har också i direktiven till barnstugeutredningen sagt, att det som komplement till skolan behövs ökade insatser för en organiserad fritidsverksamhet. Detta gäller alla barn, oavsett om föräldrarna är hemma eller arbetar utanför hemmet. Vidare säges i samma utredningsdirektiv, att upplysningen måste intensifieras och insatserna på det området förstärkas.

Fru EKROTH (s):

Herr talman! Jag är tacksam för detta senaste besked om att vi skall få mera hjälp med upplysningsverksamheten. Jag är också medveten om att fritidshemsverksamhet i många fall är oprövad ute i kommunerna. I min egen hemkommun har vi dock efter många överläggningar med dem som har hand

Svar på fråga ang. utbyggnad av fritidshemmen

om stadens angelägenheter lyckats få ett fritidshem till stånd, och det har inte varit någon svårighet att få hemmet belagt. Många av mödrarna har också uttryckt sin stora tacksamhet över att hemmet har kommit till.

Fritidshemmen har en utomordentligt stor uppgift att fylla, framför allt i förebyggande syfte. Man finner ofta de barn, som nu blir lämnade åt sig själva, på t. ex. varuhuset där de kan få en smula värme och kan sysselsätta sig med att se sig omkring. Man kan träffa på dem i skiftande sammanhang, och det är många gånger svårt att veta vad de tar sig för. Dessa barn kan ofta få en snedvriden inställning och råka ut för svårigheter i tillvaron. Om man genom fritidshemmen kan medverka till att dessa förhållanden rättas till är mycket vunnet.

Jag hoppas att man framför allt kommer att satsa på upplysningen men också kommer att ge kommunerna större driftbidrag till denna verksamhet.

Härmed var överläggningen slutad.

§ 13

Föredrogs och hänvisades till lagutskott Kungl. Maj:ts å bordet vilande proposition nr 12, med förslag till lag om ändring i lagen den 20 mars 1964 (nr 163) om införande av brottsbalcken.

§ 14

Föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till utrikesutskottet motionen nr 418;
till statsutskottet motionerna nr 419—438; och

till bevillningsutskottet motionerna nr 439—441.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 442, om åtgärder inom den ekonomiska politikens och näringspolitikens område, hänvisades

motionen, såvitt avsåg upprättande av en finanspolitisk beredningsplan, till bevillningsutskottet och i övrigt till bankoutskottet.

Härefter föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till bankoutskottet motionerna nr 443—447; och

till lagutskottet motionerna nr 448—455.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 456, angående den kommunala miljövården, hänvisades motionen, såvitt avsåg den kommunala kompetensen, till konstitutionsutskottet och i övrigt till jordbruksutskottet.

Vidare föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till jordbruksutskottet motionerna nr 457—459;

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 460; och

till utrikesutskottet motionerna nr 461—464.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 465, om stöd åt befrielseerörelserna i de portugisiska kolonierna, hänvisades motionen, såvitt avsåg anvisande av anslag, till statsutskottet och i övrigt till utrikesutskottet.

Härefter föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till utrikesutskottet motionerna nr 466—470;

till konstitutionsutskottet motionerna nr 471—481;

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 482;

till konstitutionsutskottet motionerna nr 483—490; och

till statsutskottet motionerna nr 491—526.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 527, angående sam-

arbetsnämnder inom skolväsendet, m. m., hänvisades motionen, såvitt avsåg sammansättningen av skolstyrelse, till lagutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Vidare föredrogs var efter annan och hänvisades till statsutskottet de å bordet vilande motionerna nr 528—576.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 577, om representation för skolelever i nämnder och styrelser, hänvisades motionen, såvitt avsåg elevers rätt till representation i skolstyrelse, till lagutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Härefter föredrogs var efter annan och hänvisades till statsutskottet de å bordet vilande motionerna nr 578—621.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 622, om förbättrat stöd till barnfamiljer, hänvisades motionen, såvitt avsåg bostadstillägg för barnfamiljer, till statsutskottet och i övrigt till lagutskottet.

Vidare föredrogs var efter annan och hänvisades till statsutskottet de å bordet vilande motionerna nr 623—625.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 626, om ytterligare lokaliseringpolitiska åtgärder till glesbygdsområden, m. m., hänvisades motionen, såvitt avsåg tillsättande av en parlamentarisk utredning rörande glesbygdsproblemen, till bankoutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Härefter föredrogs var efter annan och hänvisades till statsutskottet de å bordet vilande motionerna nr 627—631.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 632, om åtgärder för att underlätta gift kvinnas förvärvsarbete, hänvisades motionen, såvitt avsåg rätt till visst avdrag vid inkomsttaxeringen, till bevillningsutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Vidare föredrogs var efter annan och hänvisades till statsutskottet de å bordet vilande motionerna nr 633—660.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 661, om utredning angående mindre och medelstora företags förhållanden, hänvisades motionen, såvitt avsåg anvisande av anslag, till statsutskottet och i övrigt till bankoutskottet.

Härefter föredrogs var efter annan och hänvisades till statsutskottet de å bordet vilande motionerna nr 662—687.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 688, om projektering av vissa anläggningar inom vänervästerhavsregionen, m. m., hänvisades motionen, såvitt avsåg skydd för grusåsar, till lagutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Vidare föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till statsutskottet motionerna nr 689—730;

till allmänna beredningsutskottet motionen nr 731; och

till statsutskottet motionerna nr 732—741.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 742, om en jämnare inkomstfördelning, m. m., hänvisades motionen, såvitt avsåg utredning angående beskattningen, till bevillningsutskottet och i övrigt till statsutskottet.

Härefter föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till statsutskottet motionerna nr 743—759;

till jordbruksutskottet motionen nr 760;

till statsutskottet motionerna nr 761—773;

till bevillningsutskottet motionerna nr 774—824; och

till bankoutskottet motionerna nr 825—836.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 837, om fondering av medel inom företag till trygghet för de anställda, hänvisades motio-

nen, såvitt avsåg skattefria fondavsättningar, till bevillningsutskottet och i övrigt till bankoutskottet.

Vidare föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till bankoutskottet motionerna nr 838—851;

till lagutskott motionerna nr 852—936; och

till jordbruksutskottet motionerna nr 937—971.

Vid föredragning av den å bordet vilande motionen nr 972, om oskadliggörande av oljeavfall, hänvisades motionen, såvitt avsåg importavgift för smörjolja, till bevillningsutskottet och i övrigt till jordbruksutskottet.

Slutligen föredrogs var för sig följande å bordet vilande motioner; och hänvisades därvid

till jordbruksutskottet motionerna nr 973—989; och

till allmänna beredningsutskottet motionerna nr 990—1017.

§ 15

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren, att bilaga 1 till statsverkspropositionen 1969 (finansplanen) skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

§ 16

Tillkännagavs, att följande Kungl. Maj:ts propositioner överlämnats till kammaren:

nr 5, med förslag till lag om telefonavlyssning vid förundersökning angående grovt narkotikabrott m. m.,

nr 11, angående anslag till teckning av aktier i AB Gullhögens Bruk, och

nr 13, med förslag till lag om ändring i narkotikastrafflagen den 8 mars 1968 (nr 64), m. m.

Dessa propositioner bordlades.

§ 17

Meddelande om enkla frågor

Meddelades, att herr talmannen tillställts tre enkla frågor, nämligen av:

herr *Ahlmark* (fp), till hans excellens herr ministern för utrikes ärendena angående beviljandet av inresetillstånd till annat land för svensk korrespondent,

herr *Ullsten* (fp), till herr statsrådet och chefen för civildepartementet angående begravningshjälp till statsanställd, och

herr *Gustavsson* i Alvesta (cp), till herr statsrådet och chefen för utbildningsdepartementet angående principerna för beräkning av höjning av anslag för avlöning till departementschef.

§ 18

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 12.10.

In fidem
Sune K. Johansson

Tisdagen den 4 februari

Kl. 16.00

§ 1

Justerades protokollen för den 24 och den 27 nästlidne januari.

§ 2

Föredrogs var för sig följande Kungl. Maj:ts å bordet vilande propositioner; och hänvisades därvid

till lagutskott propositionen nr 5, med förslag till lag om telefonavlyssning vid förundersökning angående grovt narkotikabrott m. m.;

till statsutskottet propositionen nr 11, angående anslag till teckning av aktier i AB Gullhögens Bruk; och

till lagutskott propositionen nr 13, med förslag till lag om ändring i narkotikastrafflagen den 8 mars 1968 (nr 64), m. m.

§ 3

På hemställan av herr talmannen beslöt kammaren, att bilaga 1 till statsverkspropositionen 1969 (finansplanen) skulle uppföras sist å föredragningslistan för kammarens nästkommande sammanträde.

§ 4

Interpellation ang. de handikappades anställningsformer

Ordet lämnades på begäran till

Herr JADESTIG (s), som yttrade:

Herr talman! Möjligheterna att bereda handikappade sysselsättning ökar i och med att den halvskyddade sysselsättningen successivt utbygges. Såväl de handikappade som näringslivet och

samhället i övrigt har anledning förvänta sig att denna form av arbetsvård skall kunna medverka till att den handikappade kan övergå till ordinär anställning hos sin arbetsgivare i de fall då den handikappade i den halvskyddade sysselsättningen kunnat anpassa sig och träna upp sin prestationsförmåga så att den motsvarar den minimiprestation som krävs av övriga anställda.

Med hänvisning till vad här anförts hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för inrikesdepartementet få rikta följande frågor:

Har statsrådet för avsikt att låta utreda hur de handikappade i halvskyddad sysselsättning skall följas för att man från samhällets sida skall kunna medverka till ändring i anställningsformen så snart den handikappades prestationsförmåga motiverar detta?

Har statsrådet övervägt att ge arbets träningsinstituten resurser att i förevarande fall pröva den enskilde handikappades prestationsförmåga?

Denna anhållan bordlades.

§ 5

Interpellation ang. den anställdes inestående lön och semesterersättning vid företags konkurs

Ordet lämnades på begäran till

Herr EKVALL (s), som yttrade:

Herr talman! Det händer ofta vid företagskonkurser och därpå följande nedläggningar att de anställda har lön och semesterersättning inestående. De

Interpellation ang. den anställdes inestående lön och semesterersättning vid företags konkurs

anställda kan då ofta få vänta lång tid innan de får ut åtminstone viss del av dessa inestående medel. Det händer även att de inte får ut någonting alls av vad de tjänat in. Det förra inträffar i huvudsak vid de s. k. bevakade konkurserna medan det senare gäller vid konkurser utan tillgång till konkurskostnaderna, vid vilka konkurser det inte förekommer någon bevakning.

Dessa förhållanden utgör för den enskilde drabbade ett stort och allvarligt problem. Ingen vet egentligen hur mycket som anställda i vårt land årligen förlorar i samband med konkurser vid vilka löne- och semesterersättningsfordringar inte täcks; förlusterna kan emellertid beräknas till miljonbelopp per år.

Jag vill nämna ett exempel på de för den enskilde ofta katastrofala vådorna av nu gällande regler.

I maj månad 1967 gick ett företag i konkurs. En av de anställda, en kvinna, hade därvid bevakade fordringar på tillsammans 1 700 kronor. Fordringarna utgjordes av inestående lön, semesterersättning samt lön för ej iakttagen uppsägningstid. I slutet av oktober 1968, alltså efter 1 1/2 år, kunde hon kvittera ut 153 kronor 31 öre hos konkursförvaltningen. Detta var allt som hon kunde få.

Det anförda exemplet är inte något särfall. Åtskilliga har samma tråkiga erfarenheter, och många anställda kommer att drabbas på liknande sätt i framtiden, om ingenting görs för att råda bot på förhållandena.

De anställda kommer nästan alltid på något sätt i kläm när ett företag går i konkurs. De drabbades antal har, delvis på grund av strukturomvandlingen, ökat under de senaste åren, vil-

ket framgår bl. a. därav att enligt senast föreliggande statistiska uppgifter antalet nytillkomna konkurser ökade från 1 294 år 1965 till 2 013 år 1966 och 2 328 år 1967.

Med hänvisning till det anförda hemställer jag om kammarens tillstånd att till statsrådet och chefen för justitiedepartementet få framställa följande fråga:

Är statsrådet beredd medverka till att åtgärder prövas för att vid arbetsgivarens konkurs säkerhet skall föreligga för anställdas inestående lön och semesterersättning?

Denna anhållan bordlades.

§ 6

Till bordläggning anmäldes Kungl. Maj:ts skrivelse nr 3, med redogörelse för behandlingen hos Kungl. Maj:t av riksdagens skrivelser.

§ 7

Anmäldes följande motioner i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 10, med förslag till förordning om ändring i förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt, nämligen nr 1018, av herr *Dahlgren m. fl.*, nr 1019, av herr *Gustafsson* i Stenkyrka *m. fl.*, och nr 1020, av herr *Stridsman m. fl.*

Dessa motioner bordlades.

§ 8

Justerades protokollsutdrag.

Kammarens ledamöter åtskildes här efter kl. 16.03.

In fidem
Bertil Björnsson